

Caritas

Liceul Academiei de Științe a Moldovei
Lyceum of the Academy of Sciences of Moldova

Centrul Colaborare Parteneriat din Moldova
Collaboration Partnership Centre of Moldova

MENTORATUL

modalitate de activizare a tinerilor
din țară și de peste hotare

**We activate the potential
of young people through the mentor –
the consequences of migration processes**

Prin publicația de față dorim să mobilizăm potențialul cetățenilor din țară și a concetățenilor de peste hotare în elaborarea și implementarea proiectelor comunitare, destinate informării și dezvoltării competențelor tinerilor, pentru a se afirma și a se autorealiza la ei acasă. Metoda principală de colaborare și consolidare a relațiilor dintre tinerii plecați peste hotare și cei rămași în țară este mentoratul. Un generic promovat de mentori este: *„Cu cât mai mult oferi din suflet, fără a aștepta să primești ceva în schimb, cu atât mai mult se întoarce spre tine”*.

Prin intermediul mentoratului tinerii vor fi învățați, activați și stimulați să-și valorifice ideile, folosind experiența concetățenilor aflați la studii sau la muncă peste hotare, dar care sunt deschiși să se implice în susținerea ideilor tinerilor rămași acasă. Drept exemple pot fi sugestiile științifico-practice, modele de mini-proiecte și diverse implicații concrete ale tinerilor în activități, proiecte derulate peste hotare sau colaborări de susținere financiară și/sau logistică a ideilor frumoase ale tinerilor din Republica Moldova.

Through this publication we want to mobilize the potential of the citizens of the country and of our fellow citizens for the development and implementation of the anti-migration community projects aimed at informing and developing the competences of young people, in order to assert themselves and self-growing at their home. The main method of collaboration and consolidation of relations between young people who are abroad and those who are left in the country is mentoring. A generic promoted by mentors is: *“The more you give your soul, without waiting for something to get in return, the more it comes back to you”*.

Through mentoring, young people will be taught, empowered and stimulated to promote their ideas, using the experience of fellow students studying or working abroad and who are open to engaging in the ideas of the youngsters left behind. As an example, there can be scientific-practical suggestions, models of mini-projects and concrete implications of young people in projects carried out abroad or even the financial, logistical support of young people's ideas.

Manager de proiect: Dr. **PAVEL CERBUȘCA**

Colegiul de redacție: Dr. **TATIANA VERDEȘ**

Paginare computerizată și pre-pres: **LIUBOVI CEBAN**

Design copertă: **NICHITA ORZ**

PARTENERI:

1. *Centrul Colaborare Parteneriat din Moldova*, director **IRINA MARTÂNIUC**
2. *Liceul Academiei de Științe a Moldovei*, vice-director **PAVEL CERBUȘCA**
3. *AGIRoMd*, președinte **MARIANA MARIN**, doctor în pedagogie, cercetător științific, IȘE
4. *MentorMe*, lideri **DANA MUNTEAN, CRISTIAN ZARA**

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții - Liceul Academiei de Științe a Moldovei:

Mentoratul modalitate de activizare a tinerilor din țară și de peste hotare

ed.: Pavel Cerbușca – Chișinău, 2018, 40 p. 200 ex.

ISBN 978-9975-4454-9-8

CUPRINS:

SUMAR/SUMMARY	4
ARGUMENT.....	5
ÎNDEMN LA O SCHIMBARE DE CALITATE ÎN POLITICI PENTRU TINERET. IGOR ȘAROV, Secretar General de Stat, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării Republica Moldova	6
MENTORATUL O MODALITATE DE EFICIENTIZARE A RELAȚIILOR INTERUMANE. Dr. PAVEL CERBUȘCA, consultant național	7
MENTORATUL REFLECTAT ÎN DOCUMENTELE DE POLITICI EDUCAȚIONALE	8
PROFILUL UNUI MENTOR PROFESIONAL ÎN ACCEPȚIUNE ASOCIATIVĂ. Dr. MARIANA MARIN, Președintele AGIRoMd., conferențiar universitar IȘE	9
MENTORATUL – METODĂ DE INSPIRAȚIE A TINERILOR. DORU CUROȘU, Trainer	10
REPUBLICA MOLDOVA POATE DEPĂȘI PERIOADA DE TRANZIȚIE PRIN ACTIVITĂȚILE DE MENTORAT, DENIS ROȘCA, Republica Moldova	12
MENTORATUL ȘI COACING-UL – O NECESITATE A SOCIETĂȚII MODERNE. Dr. TATIANEVERDEȘ, prorector USPEE „Cosntantin Stere”	14
MENTORI CARE INSPIRĂ ACTIV GENERAȚIA TÂNĂRĂ. IRINA MARTÂNIUC, Republica Moldova.....	15
PROIECTUL MENTORME – PRIMUL PROGRAM DE MENTORAT GLOBAL. DANA MUNTEAN, UK, Fondatoarea MentorMe	16
CUM ARATĂ PLATFORMA MENTORME? CRISTIAN ZARA, USA, C. LUPUȘOR, UAE	17
GEOGRAFIA MENTORME. SANDA CONDRATIUC, UK, TANEA CREȚU, Spania	18
MENTOR-ME FACILITEAZĂ CREAREA UNEI GENERAȚII NOI DE LIDERI. MIHAI ANDRIEȘ, Portugalia, DORU CUROȘU, România	20
MENTORATUL CONSOLIDEAZĂ RELAȚIILE INTERPERSONALE. HAREA MARIA, pedagog social	21
MENTORUL NE ÎNVAȚĂ CUM SĂ GÂNDIM, NU CE SĂ GÂNDIM, IFTODI NICOLETA, Franța.....	22
MENTORATUL ÎN DEZBATERI, SCORPAN DIANA, Olanda.....	24
ÎNTR-O INSTITUȚIE EFICIENTĂ MENTORATUL DEVINE O PRIORITATE, IOANA VATAMANU-MĂRGINEANU, Republica Moldova.....	26
MENTORATUL MI-A INFLUENȚAT POZITIV VIAȚA MAI MULT DECÂT SISTEMUL EDUCAȚIONAL CLASIC, CHICHIOI EMIL, Amsterdam, Olanda	27
EXPERIENȚELE DE MENTORAT SUNT DE NEUITAT, BUDEI VADIM, Ungaria, DIANA DAMIR, LT. „Gaudeamus”	28
MENTORATUL – ELEMENT DEFINITORIU ÎN VIAȚA UNUI TÂNĂR PRO-ACTIV, PĂDURARU MAIA, LICEUL AȘM	29
MENTORATUL – O NOUĂ TREAPTĂ ÎN SISTEMUL EDUCAȚIONAL, BUZU ANA-MARIA, Cluj	30
ACTIVITATEA DE MENTORAT ÎN TIMPUL ANILOR DE STUDII ÎN LAȘM, CICATI CAROLINA, Olanda, Maastricht	31
MENTORATUL ÎN ACTIVITATEA DEPARTAMENTELOR AUTOCONDUCERII ȘCOLARE, COMERZAN DANILELA, România, Cluj	32
MENTORATUL ÎN INSTITUȚIA ȘCOLARĂ – MODALITATE DE STIMULARE A TINERILOR SPRE NOI PERFORMANȚE. BUZU ANA MARIA, România, NICOLETA PRESTESCU, Germania, ANDRIEȘ VASILE, România	33
DE CE AR TREBUI SĂ RĂMÂNEM ACASĂ? SOFIA COPACINSCHI, Departamentul iGV, AIESEC, Cluj.....	34
SUGESTII DE MOBILIZARE A TINERILOR ACTIVI PRIN INTERMEDIUL MENTORATULUI PENTRU AFIRMARE ÎN COMUNITATE, DANIELA VACARCIUC, directoare, LT „V. Alecsandri”	35
ÎNCERCARE DE A MĂ DESPRINDE DE ORDINAR, CICATI CAROLINA, Olanda, DANIEL MOSCALENCO, Germania	36
CUM SĂ ÎȚI GĂSEȘTI UN MENTOR BUN? GHERASIM VASILE, Republica Moldova	37
UN MENTOR BUN TE ÎNVAȚĂ CUM SĂ MÂNUIEȘTI UNDIȚA, DAR NU PRINDE PEȘTE ÎN LOCUL TĂU NICIODATĂ, BORDEIANU MIHAI, România	38
REUȘITE ÎN ORGANIZAREA UNUI MENTORAT, PETRU ISTRATI, LAȘM, DANIEL PARASCHIV, LT „Orizont”, Moldova	39
FII SCHIMBAREA PRIN EXEMPLUL PERSONAL, ANDREI NISTOR, Republica Moldova	40
CUM PUTEM SĂ NE DEZVOLTĂM PERFORMANȚELE? CRISTIAN CAZAC, SUA	42
OPINIILE DESPRE VALOAREA MENTORATULUI	42

Autorii articolelor din publicația de față sunt cei peste 50 de cetățeni din țară și concetățeni de peste hotare (elevi, studenți, cadre didactice, manageri, funcționari publici și specialiști), care s-au realizat în anumite domenii și pot servi drept modele pentru tinerii din Republica Moldova de afirmare personală și profesională. Scopul principal al publicației este mobilizarea cetățenilor din țară și a concetățenilor

de peste hotare în elaborarea și implementarea proiectelor comunitare, destinate informării și dezvoltării competențelor tinerilor. Participanții la proiectul dat sunt membri ai organizațiilor de stat (Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Direcția Generală Educație, Tineret și Sport, instituțiile preuniversitare și superioare de învățământ), ONG din țară (AGIRoMd, Tinerii Moldovei) și de peste hotare (MentorMe), membri ai societății civile și grupuri de interese. Printre cele mai importante experiențe promovate sunt: pregătirea pentru studii și admitere la facultate, asistență acordată tinerilor în scrierea și implementarea proiectelor, exemple de autoorganizare, orientare profesională și dezvoltare personală etc.

De aceea considerăm că o metodă eficientă de colaborare și de consolidare a relațiilor dintre tinerii plecați peste hotare și cei rămași în țară este **mentoratul**. Această modalitate de relaționare este foarte utilă tinerilor, care să aibă posibilitatea să se afirme și să se auto-realizeze în Republica Moldova în diverse domenii, folosind experiența și bunele practici ale altor persoane.

De aceea considerăm că o metodă eficientă de colaborare și de consolidare a relațiilor dintre tinerii plecați peste hotare și cei rămași în țară este **mentoratul**. Această modalitate de relaționare este foarte utilă tinerilor, care să aibă posibilitatea să se afirme și să se auto-realizeze în Republica Moldova în diverse domenii, folosind experiența și bunele practici ale altor persoane.

Semnificația principală a activității unui mentor este: „Cu cât mai mult oferi din suflet, fără a aștepta să primești ceva în schimb, cu atât mai mult se întoarce spre tine”. Prin intermediul mentoratului tinerii vor fi învățați și stimulați să-și valorifice ideile, folosind experiența mentorilor din țară sau de peste hotare și să fie deschiși să se implice în susținerea proiectelor din comunitate. Drept exemple pot fi sugestiile tehnologice și metodologice, modele de mini-proiecte și diverse implicații concrete în activități, proiecte derulate peste hotare sau colaborări de susținere financiară și/sau logistică a ideilor originale ale tinerilor din Republica Moldova.

The authors of the articles in this publication include the 50 citizens and foreign nationals (pupils, students, teachers, managers, civil servants and specialists) who have performed in some areas and can serve as role-models of personal and professional achievements for young people living in the Republic of Moldova. The main goal of the publication is the encouragement of citizens from the country

and their fellow citizens from abroad to create and implement community anti-migration projects aimed to inform and develop young people's competences.

The participants in the project are members of state organizations (the Ministry of Education, Culture and Research, General Directorate of Education, Youth and

Sports, pre-university and higher education institutions), NGOs from the country (AGIRoMd, Youth of Moldova) and from abroad (MentorMe), members of civil society and interest groups. Among the most important experiences promoted are: preparation for studies and admission to post secondary education institution in Moldova, assistance for young people with development and implementation of anti-migration projects, examples of self-organization, professional orientation, personal development, etc.

Mentoring is the most effective method of collaboration and consolidation of the relations between the young people who live abroad and the ones who decided to stay in Moldova. This type of networking is very useful for youth, who have the opportunity to assert themselves and to contribute to their own self-realization in the Republic of Moldova in different domains by adopting the experience and best practices of other people. Mentoring philosophy can be summarized in one statement: „The more you give, without expecting anything in return, the more you receive in return.” Through mentoring, youth will be taught and stimulated to present their ideas, using the experience of mentors in the country or abroad, and be open to engage in community projects. Examples include technological and methodological suggestions in the field of anti-migration activities, projects carried out abroad, and collaborations for obtaining financial and/or logistical support young people's original ideas in Moldova.

ARGUMENT

PAVEL CERBUȘCA, doctor în pedagogie,
managerul proiectului, Liceul AȘM

Pe parcursul ultimilor ani au fost elaborate câteva publicații despre experiența și activitatea **Liceului AȘM**, în parteneriat cu **Centrul Colaborare și Parteneriat**, cu participarea persoanelor interesate:

1. **2011–„Orizonturi pedagogice”**, despre bunele practici ale cadrelor didactice din țară și de peste hotare în domeniul tehnologiilor educaționale;
2. **2012 – „Școala secolului XXI, în condițiile creșterii migrației tinerilor peste hotare”**, material dedicat oportunităților de integrare a tinerilor peste hotare, dar și în țară;
3. **2013 – „Almanah”**, o prezentare succintă a activităților organizate în LAȘM, în colaborare cu diverse instituții și organizații din comunitate;
4. **2014 – „Migrația și consolidarea dialogului intercultural”**, în care sunt prezentate exemple de promovare a valorilor personale, naționale și general-umane în cadrul interacțiunii cu cetățeni din diferite state și reprezentanți ai diverselor culturi;
5. **2015–„Tinerii în acțiune”**, publicația conține materiale complementare despre relațiile de colaborare în organizarea activităților cu tinerii;
6. **2016–„Personalități și discipoli”** – despre interferențe de valori și comportamente ale tinerilor, care au relaționat cu diverse personalități;
7. **2017 – „Voluntariatul și mentoratul în acțiune. Tinerii activi – pro-activi – re-activi”**, despre istoriile de succes ale tinerilor în organizarea activităților de **anti-migrație** și implementarea noilor programe educaționale de alternativă, cum ar fi voluntariatul;
8. **2018 – „Activizăm potențialul tinerilor prin intermediul mentoratului – consecință a proceselor migraționiste”**– în publicația de față sunt prezentate articole despre modalități de implicare a tinerilor în acțiuni de mentorat, inclusiv în **domeniul anti-migrației**, menite să dezvolte capacitățile de integrare și implementarea de proiecte în comunitățile lor.

During the last few years, several publications have been developed based on the experience and activity of the **ASM High School** in partnership with the **Collaboration and Partnership Center**, with the participation of interested persons:

1. **2011 – „Pedagogical Horizons”**, about the good practices of teachers in the country and abroad in the field of educational technologies;
2. **2012 – „School of the 21st Century, in the conditions of increased youth migration abroad”**, material dedicated to opportunities for integration of young people abroad but also in the country;
3. **2013 – „Almanah”**, a succinct presentation of the **anti-migration** activities organized in LAȘM, in collaboration with various institutions and organizations in the community;
4. **2014 – „Migration and consolidation of intercultural dialogue”**, which presents examples of the promotion of personal, national and general human values in interaction with citizens from different states and representatives of different cultures;
5. **2015 – „Young people in action”**, the publication contains complementary materials on collaborative relations in organizing anti-migration activities with young people;
6. **2016 – „Personalities and disciples”** about the interferences of values and behaviors of young people with various personalities with whom they related;
7. **2017 – „Volunteering and mentoring in action. Active youngsters – pro-active – re-active”**, about the success stories of young people in organizing **anti-migration activities** and implementing new alternative education programs, such as volunteering;
8. **2018 – „We activate the potential of young people through mentoring – consequence of the migration processes”**. This publication presents articles about ways of involving young people from the country and abroad in mentoring and **anti-migration actions**, meant to develop integration capacities and implementation projects in their communities.

IRINA MARTÂNIUC, Collaboration Partnership
Centre of Moldova

ÎNDEMN LA O SCHIMBARE DE CALITATE ÎN POLITICILE PENTRU TINERET DIN REPUBLICA MOLDOVA

Dr. IGOR ȘAROV, *Secretar General de Stat,
Ministerul Educației, Culturii și Cercetării*

Salut faptul că în ultimii ani tinerii devin tot mai activi și se implică cu mai multă responsabilitate în soluționarea problemelor comunității. Aceasta este o prerogativă a timpului, în care tinerii devin mai pragmatici și mai interesați de propria persoană, dar și de progresul societății democratice. Este mediul în care se afirmă cu adevărat individualitatea cetățeanului democratic.

Credem că prin reformele implementate în ultimul timp în Republica Moldova se va îmbunătăți considerabil situația oamenilor, dar această schimbare ar trebui să aibă loc prin implicarea nemijlocită a cetățenilor în soluționarea problemelor sale, dar și ale comunității.

Una din problemele-cheie ale societății este identificarea modalităților de promovare a tinerilor și realizarea politicilor de tineret din țară. Aceasta poate fi soluționată și prin intermediul **mentoratului** – un instrument eficient de pregătire și de integrare profesională, de consolidare a relațiilor interpersonale și de asigurare a succesului persoanelor care doresc să se afirme și să atingă performanțe în dezvoltarea personală sau în implementarea unor proiecte individuale ori de grup. Un mentor bun este acea persoană care îți prezintă cursul vieții sale, dar și te învață să te regăsești, demonstrând un exemplu de profesionalism și corectitudine, demnitate și perseverență.

În Republica Moldova mentoratul este susținut activ și promovat de actele reglatorii

de stat, dar și prin inițiativele cetățenilor, în special ale tinerilor.

Într-o relație eficientă între mentor și discipol (mentee) au de câștigat ambele părți: primul își consolidează cunoștințele, este apreciat și obține o satisfacție de afirmare; cel de-al doilea participant învață dintr-o experiență unică, își dezvoltă deprinderi și devine mai încrezător în sine.

Apreciez înalt inițiativele concetățenilor noștri tineri care s-au integrat activ în diferite state și susțin dezinteresat tinerii care au rămas în țară și care doresc să-și realizeze obiectivele sale acasă. Consider că experiența tinerilor care învață sau lucrează peste hotare trebuie studiată și împărtășită cu tinerii care doresc să se afirme în țară.

De exemplu, prin intermediul Programului Internațional „MentorMe” tinerii din Diasporă încearcă să susțină tinerii din Republica Moldova în implementarea proiectelor, dar și în afirmarea personală.

Îndemn tinerii din țară, dar și cei de peste hotare să dea dovadă de activism civic și deschidere în vederea prosperării societății, astfel, consolidând relațiile dintre concetățenii noștri, implicit prin intermediul mentoratului. Astfel vom asigura un viitor mai bun cetățenilor, în special tinerilor, care doresc să se afirme în Republica Moldova, iar pe cei plecați îi îndemnăm să demonstreze patriotism și atașament față de țară, promovând limba, istoria și tradițiile naționale. De asemenea, încurajăm inițiativele concetățenilor din Diasporă de a propune, susține și implementa proiecte în diverse domenii, menite să contribuie la progresul societății și neamului nostru.

MENTORATUL – O MODALITATE DE EFICIENTIZARE A RELAȚIILOR INTERUMANE

Dr. PAVEL CERBUȘCA, consultant național

MENTOR – îndrumător experimentat într-un anumit domeniu, ce-i învață pe alții a învăța, călăuzindu-i.

Astăzi relațiile dintre oameni se schimbă radical. Mentoratul este una dintre modalitățile, care contribuie la asigurarea eficienței în dezvoltarea personală, dar și în schimbări de mentalitate. Mentor este o persoană dornică să-și împărtășească experiențele și cunoștințele unei alte persoane, în scopul dezvoltării cognitive, emoționale, intelectuale sau spirituale ale celei din urmă. Or, mentorul este un specialist experimentat, dar poate fi un prieten, un sfătuitor, un profesor, un ghid.

Cuvântul **mentor** este întâlnit în literatura greacă, în *Odissea* lui Homer. La apariția termenului, „mentor” era numele unui bărbat care avea grijă de fiul lui Telemah, atât timp cât Ulise, tatăl său, era plecat la războiul troian.

Cel care beneficia de un mentor era denumit „protejat”, cuvânt care are, în prezent, în prezent conotații negative. În engleză a fost inventat termenul „mentee”, iar în română vom utiliza termenul „discipol”.

Studiile arată că atunci când „protejatul” primește de la mentor, pe lângă suportul funcțional, unul social și emoțional, comportamentul și cunoștințele acestuia ajung la cel mai înalt nivel. Principala trăsătură a unui bun mentor

este orientarea lui spre procesul de învățare a „protejatului”/„discipolului”.

Mentorul intervine nu doar în calitate de expert, ci și de persoană interesată cu adevărat de progresul „protejatului”.

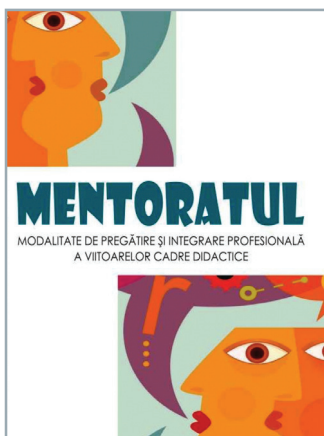
Diferențele între cele două ipostaze sunt mai ușor de identificat în felul de care mentorul abordează discuția: „Deci, asta trebuie să faci...” sau: „Am trecut și eu prin asta, așa am făcut eu...” în contrapartidă cu „Cum arată situația asta din perspectiva ta?”

Există trei reguli simple care pot contribui ca relația mentor-discipol să funcționeze:

Clarifică așteptările – discuția inițială trebuie să includă prezentarea obiectivelor protejatului, a abilităților și a experienței mentorului, precum și definirea responsabilităților;

Respectă și ai încredere – aceste două elemente stau la baza unei relații solide în cadrul mentoratului. Pentru a construi o relație bazată pe încredere, cei doi trebuie să demonstreze comportamente specifice: să-și manifeste emoțiile; să-și arate interesul unul pentru celălalt; să fie clari și concisi în comunicare; să se țină de angajamentele luate.

Colaborează – soluționarea problemelor se face prin cooperare. Dacă protejatul așteaptă ca mentorul să înlăture din calea lui problemele, această relație se transformă în una de exploatare. Mentorul trebuie să-i permită protejatului să identifice barierele care îi afectează succesul și să vină cu potențiale soluții. Tot mentorul este cel care trebuie să-l încurajeze pe protejat, chiar să riște uneori prin abordări noi și creative, altele decât cele pe care le-a utilizat până atunci.

MENTORATUL REFLECTAT ÎN DOCUMENTELE DE POLITICI EDUCAȚIONALE

I. Din STRATEGIA DE DEZVOLTARE „EDUCAȚIA – 2020”:

Art. 4. Instituirea sistemului de mentorat la **trei niveluri**: **mentoratul** pentru stagiile de practică pedagogică; **mentoratul** pentru tinerii specialiști (de inserție); **mentoratul** de dezvoltare personală și profesională la locul de muncă și crearea unei piețe libere a serviciilor de formare continuă în conformitate cu standardele profesionale.

II. Din CODUL EDUCAȚIEI (2014):

Art. 3. *Mentor* – cadrul didactic sau managerial experimentat, cu rol de îndrumător pentru alte cadre didactice sau manageriale, debutante sau cu experiență în profesie, care acordă sprijin pentru dezvoltarea personală și profesională;

Mentorat – proces de îndrumare, ghidare, sprijinire a învățării, educării și/sau dezvoltării profesionale, desfășurat între mentor și o altă persoană, fiind bazat pe premisa implicării interactive a ambelor părți, a asumării obligațiilor ce le revin conform statutului deținut.

Art. 58. Activitatea de mentorat

(1) În învățământul general este promovată activitatea de mentorat prin care o persoană cu experiență (mentorul) oferă sprijin, ajutor și schimb de experiență și cunoștințe unei alte persoane pentru a-i favoriza dezvoltarea profesională și achiziția de competențe sau cunoștințe. (2) Cadrul didactic sau managerial poate deveni mentor dacă are o pregătire specială obținută în cadrul formării inițiale sau continue și experiență în domeniul profesat. (3) Activitatea de mentorat se desfășoară sub următoarele forme: a) mentorat de practică; b) mentorat de inserție profesională; c) mentorat de dezvoltare personală/profesională.

Art. 134. Drepturile și garanțiile sociale ale personalului didactic și științific

(7) În primii trei ani de activitate pedagogică, cadrele didactice din instituțiile publice beneficiază de sprijin pentru inserție profesională, inclusiv de reducere până la 75% a normei didactice pentru un salariu de funcție, precum și de asistență din partea cadrului didactic mentor.

III. Din REGULAMENTUL cu privire la instituționalizarea mentoratului în educație:

Art. 6. Principiile de bază ale activității de mentorat includ:

- Principiul respectării drepturilor și demnității umane a oricărei persoane, indiferent de anumite deosebiri;
 - Principiul asigurării oportunităților egale de dezvoltare profesională pentru toți;
 - Principiul confidențialității și reciprocității;
 - Principiul imparțialității și obiectivității;
 - Principiul responsabilității împărtășite pentru asigurarea calității activității;
 - Principiul integrității profesionale;
 - Principiul integrității morale;
 - Principiul stimulării inovației;
- Principiul asigurării succesului comun prin colaborare și cooperare, dar nu prin competiție.

„Savantul **Buell** a analizat **4 modele de mentorat**:

- modelul clonării**, în care mentorul încearcă să creeze o copie fidelă a sa;
- modelul hrănitor**, în care mentorul este o figură parentală, care creează un mediu deschis în care discipolul învață, dar și poate să ia inițiativa și să descopere singur;
- modelul de prietenie**, în care relația se stabilește pe nivel de egalitate, fără să existe o ierarhie;
- modelul profesional**, în care se exclude pe cât e posibil componenta personală sau socială și accentul se pune pe relația profesională.

Sursa: <http://www.nlpinformal.ro/blog/despre-mentoring>

PROFILUL UNUI MENTOR PROFESIONAL ÎN ACCEPȚIUNE ASOCIATIVĂ

Dr. MARIANA MARIN, conferențiar universitar
IȘE, președinte AGIRoMd.

Societatea civilă sprijină demersul guvernării, asigură un cadru transparent și eficient, condiționează prin interesele actanților și nevoile acestora. Raportată la sistemul educațional, aceasta intenționează să monitorizeze activ procesul educațional, stimulând posibilitățile dezvoltării verigii guvernamentale în consens cu tendințele europene sau internaționale. Tradiția asociativă a cadrelor didactice constituie un alt element al calității într-o societate democratică. În toate țările europene există asociații profesionale cu membri activi, care în afara activității în clasă se adună și propun guvernului sau instanțelor parlamentare opinia lor privind dezvoltarea sistemului. Și în Republica Moldova acest aspect este încurajat prin *Strategia de dezvoltare a educației pentru anii 2014-2020 „Educația-2020”* care prevede prin obiectivul specific nr. 4.4. *Eficiențizarea și flexibilizarea sistemului de formare continuă a cadrelor didactice și manageriale*. Pentru realizarea obiectivului dat, Strategia prevede un articol în care se accentuează necesitatea tradițiilor asociative ale cadrelor didactice și anume *Încurajarea înființării de asociații profesionale ale cadrelor didactice* (4.4.3.).

Asociația Obștească Asociația Generală a Învățătorilor din România, filiala Republica Moldova, în continuare – „AGIRoMd”, este o asociație obștească neguvernamentală, apolitică, nonprofit, constituită prin libera manifestare a voinței

persoanelor asociate, în vederea realizării în comun a scopurilor determinate.

AGIRoMd are ca obiectiv de bază dezvoltarea cadrelor didactice prin programe de formare continuă, activități cu caracter științific, metodic și culturală, fiind un furnizor de formare continuă, desfășurându-și activitatea, cu prioritate, pe teritoriul Republicii Moldova.

Prin activitățile sale, AGIRoMd poate fi explorat cu următoarele caracteristici: centru de resurse, de inovație și de expertiză; centru de informare/documentare și consultanță; centru de inițiere și organizare de activități științifice, metodice și culturale; centru comunitar de învățare permanentă; centru cu atribuții de constituire și, respectiv, coordonare ale funcționarii corpului de mentori; centru de organizare a activităților de petrecere a timpului liber, excursii tematice, școli de vară, festivități jubiliare pentru instituții/personalități, reuniuni tradiționale de ziua învățătorului, ziua copilului etc., club al cadrelor didactice care să prilejuiască întâlniri, schimburi de opinii; centru de inițiere și derulare de parteneriate; consiliere în managementul proceselor de dezvoltare personală și organizațională; editare și difuzare de carte și publicații în domeniul educației.

Una dintre activitățile importante este cea de mentorat în cadrul proiectelor de parteneriat educațional la nivel național, de exemplu: Pro lectura; Concurs Internațional de Lectură și Creație; Unitate prin diversitate ; Concurs Național; Sărbătorile de iarnă; Serie de Concursuri; Ambasadorii Limbii Române în școală; Prieteni la distanță; Bune practici în școala proactivă; Profesori de excelență ; Ateliere online; Conferința Națională a Micilor cercetători; Expo-didactica (Salon expozițional de bune practici); Congresul Cadrelor didactice; Lectorat didactic național Pro Educație Umanistă; Conferința Națională *Tradiții asociative ale învățătorilor*; Clubul tinerilor specialiști AGIRoMd *Vocație*; Școli de formare (de vară, de toamnă, de iarnă, de primăvară) a cadrelor didactice AGIRoMd; Piar și Comunicare AGIRoMd; Convenția managerilor școlari AGIRoMd; ECD urcă treapta; Academia Voluntarilor EDU; Academia părinților; Marketing EDU; Forum English teachers.

În cadrul fiecărui proiect activează o echipă de **voluntari** (cadre didactice) care gestionează proiectul, iar situațiile dificile sau cele protocolare sunt realizate de echipa de **mentori naționali**.

Pentru managerii de proiect, mentorii profesionali sunt, în primul rând, conducători spirituali, povățuitori, îndrumători, educatori.

Un posibil profil al mentorului la nivel asociativ concentrează următoarele dimensiuni: mentorul este o persoană inteligentă, cu IQ supramediu, cu un fond informațional bogat și bine structurat, posibil de a fi transferat altuia. Mentorul este capabil și doritor de a împărtăși informația și de a-l influența pe cel mentorizat.

Scopul mentorului profesional este de a-l ajuta pe cadrul didactic, protejat al său să-și dea seama de întregul potențial de care protejatul dispune, sugerându-i căi posibile de actualizare și dezvoltare, manifestare a potențialului.

În calitate de mentori, Asociația orientează personalități care și-au dovedit valoarea, sunt atrași de valorile intrinseci și de posibilitățile ce se deschid prin contribuția lor la succesul unei alte persoane.

Acțiunea de mentorizare la nivel asociativ este un proces interactiv complex și multidimensional, considerat de unii ca „o problemă de suflet” și descris ca „transfer al unei moșteniri”. Mentorul acordă sprijin în mod voluntar cadrului didactic ca acesta să-și valorifice potențialul și să-și atingă idealurile pe plan personal, profesional etc. Dacă în situația relației spontane motivația era de ordin altruist – în cazul mentorului și o motivație intrinsecă – în cazul discipolului, în relația de mentorizare instrumentală motivația partenerilor este preponderent extrinsecă: atingerea obiectivelor planificate.

Ne asumăm și în continuare misiunea de a promova inovația și reforma în educație, de a asigura condiții pentru dezvoltarea personală și profesională a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar, în corelație cu standardele profesionale

pentru profesiunea didactică, standardele de calitate și competențele profesionale, precum și în conformitate cu politicile și strategiile naționale în domeniul educației.

Mentorii încep orice colaborare prin sinceritate și comunicare deschisă. Așa cultivăm încrederea. Sprijinindu-ne pe încredere, șlefuiind fiecare relație cu altruism și empatie, ne dorim să construim prietenii frumoase.

Mentorii își pun imaginația la lucru și construiesc viziuni ambițioase despre viitor. Ei aleg să investească în ideile care fac diferența pentru o lume mai bună, cu oameni mai fericiți. Detaliile fac diferența. Se investește energie în a gândi lucrurile până la capăt. Apoi se acționează. Mentorii se păstrează neîmpliniți așa cum întotdeauna se poate și mai bine. Se ține cont de toate implicațiile și privim cu responsabilitate contextul mai larg al acțiunilor noastre.

Timpul se oprește atunci când ești absorbit de ceea ce faci. Alegem proiectele și rolurile care ne hrănesc pasiunea și ne valorifică potențialul. Este important ca fiecare să fie în elementul său, acolo unde pasiunile și talentele sale se întâlnesc. Căutăm bucuria și partea distractivă în tot ceea ce facem.

AGIRoMd este o platformă de mentorat în care poți fi mentor sau poți să-ți găsești mentor. Or, acest lucru este foarte important să știi să oscilezi între a fi mentor sau să fii mentorizat, în numele calității, în numele școlii, în numele unui viitor prosper, atât la nivel personal, cât și comunitar.

MENTORATUL – METODĂ DE INSPIRAȚIE A TINERILOR

DORU CUROȘU, *Trainer Inspirațional*

Dacă e să facem o retrospectivă după 2009, realitatea în Republica Moldova a suferit un șir de schimbări. De la o perioadă în care tinerii comunicau despre revenirea acasă, într-un stat nou, democrat, la acele zile, în care fiecare tânăr vorbește despre universitățile internaționale unde ar vrea să-și facă studiile, pentru un viitor mai bun, departe de casă.

Noi, cei care am trăit la maxim acești 8 ani, încă sperăm la o Moldova la care să vrei să revii, iar pronosticurile mele sunt optimiste. Avem o țară cu oameni talentați care ne duc faima în toate colțurile lumii. Nu credeți? Citiți „*Cartea de Aur a Basarabiei*” (autor Denis Roșca). De fapt, avem tineri care fac lucruri frumoase și în Moldova.

Despre mine: din 2009 mă aflu în AIESEC, în 2013 – Președinte la Consiliul Național al Tineretului din Moldova (CNTM), în 2014 – membru al Biroului Executiv la Forumul European al Tinerilor, în 2015 – consilierul minis-
trei pe probleme de tineret, iar în 2016 – primul tânăr din Moldova ajuns în revista americană *Forbes*, în topul celor mai activi 30 tineri din Europa. Toate acestea fiind rezultatul ambiției proprii și desigur a oamenilor cu care am lucrat.

În septembrie 2017, am lansat o platformă națională, pentru a oferi tinerilor acces la oportunități de dezvoltare personală și profesională. O comunitate pe care am numit-o *Super Learners of Moldova*,

la moment numărând câteva sute de tineri, o găsiți și pe Facebook.

Sper ca în anul 2018 să ajungă la mii de persoane care vor să învețe și să aducă un impact pozitiv în comunitatea în care se află, fie Moldova, fie în altă țară. Cei care pleacă, sunt și ei o resursă importantă. Având o experiență unică internațională, aceștia îi pot ghida pe cei rămași acasă, indeciși cu facultatea după BAC sau cu abilitățile ce trebuie dezvoltate pentru a se angaja mai ușor după absolvire.

Această resursă, numită și Diasporă, la moment numără sute de mii, iar implicarea lor în viața locală din Moldova, poate aduce o valoare adăugată. Un lucru pe care l-am învățat în toți acești ani este că noi suntem totalitatea experiențelor pe care le trăim, noi suntem fiecare moment de succes și fiecare eșec. Dar cel mai important, noi suntem modul în care am trăit fiecare moment din viață și lucrurile învățate. Trebuie să iubim, să călătorim, să ne facem prieteni și să învățăm mereu lucruri noi.

Charlie Chaplin spunea: „*Fă-ți griji pentru conștiința ta, nu pentru reputația ta*”. Conștiința este ceea ce ești tu, reputația este ceea ce gândesc ceilalți despre tine. Iar ceea ce gândesc ceilalți despre tine este problema lor.

Asta ar fi cea mai mare provocare – să știm să ne trăim viața la maxim și să savurăm fiecare clipă, așa cum este, bună sau mai puțin bună. Să ne învățăm lecția și să mergem mai departe cu mai multă ambiție și entuziasm! Iar dacă simțiți că nu vă ajunge inspirație, idei sau, pur și simplu aveți nevoie de ajutor, puteți apela oricând la mine, vă ajut cu mare drag!

REPUBLICA MOLDOVA POATE DEPĂȘI PERIOADA DE TRANZIȚIE PRIN ACTIVITĂȚILE DE MENTORAT

DENIS ROȘCA,
editor, Republica Moldova

Pentru persoanele crescute într-un mediu de „autonomie”, în care știu să ia decizii – termenul concurență are un alt sens decât pentru majoritatea. Nimeni nu este asigurat cu un loc de muncă, locuință, contracte de achiziții, norme de producere etc. Această concurență îi motivează pe oameni să pună accentul pe calitatea produselor, marketing-ul avansat, tehnologii de atragere a clienților, extinderea contractelor pe plan internațional, certificarea produselor, crearea și patentarea de branduri (de ex.: „Andy’s Pizza”, „La Plăcinte”, „Tucano”, „Alfa Soft”).

Piața Republica Moldova este mică, deci este cazul să formăm produse competitive (inclusiv în domeniul educațional – instrumente și jocuri pentru dezvoltare, traduse în mai multe limbi; mecanisme de predare de la distanță; sisteme de evaluare a competențelor; lecții video, acțiuni de mentorat etc.).

Se știe că în viitor nu vor exista țări bogate și țări sărace – vor exista doar țări inovatoare și consumatori de inovații. De aceea, cred în faptul că Republica Moldova poate deveni una dintre țările ce vor da vectorii de dezvoltare, deoarece are toate premisele – media nivelului IQ este destul de înaltă, viteza înaltă a internetului, informatizarea sistemelor de evidență în stat, potențial creativ demonstrat de tinerii implicați în diverse concursuri și olimpiade etc.

Noi deja am trecut de etapa când cetățenii mai pot utiliza scuzele de felul:

- *„Nu avem finanțe destule ...”* – există business angels care sunt gata să investească în idei bune, există fonduri internaționale, există granturi, există crowd-funding, există procurarea în avans a produselor, există S. Valley, mai nou este ICO (initial coin offering – din cripto economie). Una din ele oricum poate asigura dezvoltarea proiectului;

- *„Nu mă aflu în țara în care trebuie să inițiez o afacere...”* – sistemul educațional se dezvoltă cu o așa viteză că deja este posibil să vizionezi orele profesorilor care dorești, fără să fii prezent fizic în acel auditoriu. Ai ocazia să citești o carte – fără a pleca în o anumită bibliotecă și poți vedea un mecanism fără să fii prezent la acea uzină. Totul depinde de persoana care dispune de un sistem de autoeducație, autodezvoltare și autodeterminare;

- *„O să-mi fure ideea ...”* – responsabil de patentarea ideilor rămâne a fi AGEPI, contractele de confidențialitate tot ajută, la fel ca și tehnologia blockchain și smart, contractele de pe ea. În plus, dacă o implementați – atunci celorlalți le rămâne doar să încerce să vă ajungă.

- *„Nu am o echipă bună, nu am cu cine...”* – există parteneriat internațional. Dar și cei de pe loc pot fi învățați și stimulați. Omul poate fi învățat (aici este important rolul mentorului).

În acest context rolul mentorilor este de a ghida și a ajuta informațional persoana creativă, în nici un caz tânărul nu trebuie să facă agenda mentorului, că deja asta nu mai este mentorat. Scopul mentoratului este de a susține și a încuraja creativitatea personală și nu inhibarea prin tot felul de „reguli de joc” sau agende de lucru.

În principiu, mentorul este persoana care ajută alți oameni să-și realizeze visele. Este o misiune nobilă, este o plată dată viitoarei generații. La fel trebuie să facă și cei ce acum beneficiază de acest privilegiu. Consider că tinerii din țară și de peste hotare pot fi mobilizați prin implicarea în mai multe proiecte:

În primul rând, sunt *proiectele educaționale*. Cei ce se află peste hotare pot explica cum funcționează la ei diverse sisteme. Bineînțeles, motorul procesului trebuie să fie cei din Republica

Moldova, ei trebuie să prezinte interes (importantă fiind și recunoștința sub diverse forme, gesturi simbolice, diplome de recunoștință, denumirea unei bănci din parc în numele mentorului). Toți cei ce au beneficiat de un anumit training sau schimb de experiență peste hotare se pot mobiliza în cercuri de creație, cluburi de presă, cercuri tehnologice, voluntariat, să facă parteneriate culturale cu alte cercuri similare de peste hotare.

Acțiuni ecologice, organizarea activităților de salubritate, crearea de parcuri, managementul deșeurilor și menținerea unui mediu curat. Pot aplica la proiecte pentru finanțare, pot promova în consiliu local amendamente la buget, pot mediatiza procesul prin intermediul radioului școlar și a panoului informativ de la primărie etc.

Acțiuni sociale, păturile social-vulnerabile, în special copiii și persoanele în etate, precum și cele cu CES, pot fi ajutate printr-o mobilizare a tinerilor, prin colectarea de fonduri și alimente, prin ajutorul acordat la repararea bunurilor casnice, prin organizarea de excursii și activități culturale.

În mediul urban – tinerii ar trebui să se implice în procesul de luare a deciziilor – pentru ca ei să învețe mecanismele acționând, soluționa-

rea situațiilor de criză, mecanismul de delegare a responsabilităților etc. Dar și ei pot veni cu soluții simplificate, utilizând tehnologiile moderne.

Ce idei de proiecte comunitare propunem tinerilor?

Skype call cu alte comunități unde sunt colegii lor – pentru a discuta modul de viață de peste hotare, dar și să organizeze activități de schimb cultural (lecții practice de învățare a limbii chineze..., de exemplu fiecare spune denumirea unui obiect în limba țării unde se află), mai pot organiza activități specifice – ziua mărtişorului în școlile din Irlanda etc.

Conectarea la cercurile de interes internaționale – astfel campaniile de sensibilizare internaționale vor avea acoperire și în Republica Moldova (de ex. campanii de prevenire a traficului de ființe umane, campanii legate de toleranța etnică, campanii de promovare a unui mod sănătos de viață etc.).

Lansarea de proiecte de infrastructură – parcuri, stadioane, punct de colectare a hârtiei, teren de joacă – astfel fiecare membru al comunității tinerilor să convingă prietenii și vecinii să contribuie cu ceva.

MENTORATUL ȘI COACING-UL – O NECESITATE A SOCIETĂȚII MODERNE

Dr. TATIANA VERDEȘ,
profesor, Republica
Moldova

În prezent, conceptele de mentorat și coacing sunt frecvent utilizate atât în domeniul educațional, cât și în celelalte domenii ale vieții.

Conceptual, mentorul (maestrul, profesorul experimentat) este persoana înțeleaptă, cu experiență și expertiză care ajută un novice să devină un profesionist de succes. Este

demonstrat deja faptul că tinerii de astăzi simt nevoia ghidării, încurajării, motivării continue pentru a se realiza, a-și optimiza performanța și a-și înțelege propriile emoții.

Dacă mentorii sunt recunoscuți ca experți în domeniul în care te ghidează, coachii pot fi din alt domeniu, accent punându-se pe dezvoltarea personală, coaching-ul fiind mai mult o practică și un proces psihologic ce implică schimbarea comportamentală, având un impact deosebit în cunoașterea de sine, în reevaluarea scopurilor personale, contribuind la construirea de soluții eficiente pentru atingerea acestora. Altfel spus, coaching-ul mai degrabă *îi ajută să învețe*, decât *îi învață*, terapia fiind focalizată pe soluții.

În continuare voi nominaliza indicatori sau caracteristici ale mentorului ideal, care, sper, le va ajuta tinerilor să se autovalorifice, dar și să identifice persoana potrivită pentru a-i ghida.

Mentorul (cu referire la mentorul cadru didactic) trebuie să aibă cunoștințele, calitățile și aptitudinile necesare pentru a răspunde nevoilor tinerilor:

- **competență și experiență profesională** (un profesor remarcabil, bine pregătit profesional, bun manager al clasei, conectat cu profesori din alte școli și

alte țări, informat despre politicile și procedurile din domeniul educației, deschis și disponibil pentru învățarea de-a lungul întregii vieții, partener al elevilor, părinților și colegilor);

- **atitudine și caracter** (profesorul-model, dedicat profesiei, cu verticalitate, gândire pozitivă, deschis la minte, cu simțul umorului și optimist);

- **abilități de comunicare eficientă** (capabil să elaboreze strategii eficiente de instruire și evaluare, să comunice eficient prin conversație euristică, vorbire clară și concisă, să ofere feedback în mod pozitiv și productiv, să încurajeze emoțional și moral, să utilizeze e-mail și alte mijloace moderne de comunicare eficientă, să dovedească entuziasm, pasiune pentru predare, discreție și confidențialitate);

- **abilități interpersonale** (capabil să demonstreze empatie, modestie, să fie ușor abordabil, să comunice ușor cu cei din jur, să mențină o relație profesională de încredere, să manifeste atenție față de problemele politice, de discriminare, multiculturalitate și diversitate, să inspire o atmosferă de calm și siguranță);

- **abilități de planificare și cercetare** (capabil să identifice și să definească nevoile și resursele, să colecteze informații, să elaboreze și să implementeze proiecte, să dezvolte strategii);

- **abilități digitale** pentru integrarea tehnologiilor educaționale moderne.

Astfel, un mentor eficient dezvoltă relații pozitive, are abilități de a socializa și de a construi canale eficiente de comunicare pentru a oferi ajutor și feedback rapid, prin urmare, capabil a realiza atât mentoring, cât și coaching.

MENTORI CARE INSPIRĂ ACTIV GENERAȚIA TÂNĂRĂ

IRINA MARTÂNIUC, muzicolog, activează la Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici”, este cu adevărat un mentor de calitate și o personalitate cu suflet mare, care a promovat zeci și sute de tineri. Fiind Maestru în Artă, a contribuit la pregătirea mai multor copii și tineri din Republica Moldova în domeniul culturii, în special, a muzicii clasice, a dansului și a mânuirii cu dibăcie a diferitor instrumente muzicale. Toate acestea nu ezită să le comunice invitaților săi la concertele organizate special pentru tineri prin intermediul Abonamentului Muzical.

Dna I. Martâniuc este o personalitate cu har deosebit, care inspiră atât profesioniștii în domeniu, cât și oamenii de rând prin cultură, promovând proiecte prin artă. Deja de mai mulți ani demonstrează abilități speciale în cadrul Centrului pentru Colaborare și Parteneriat, prin intermediul căruia mobilizează diverse personalități din țară, dar și de peste hotare, în special, diplomați și ambasadori, pentru a susține proiectele tinerilor în domeniul culturii, dar și a creației. Bunăoară, mai multe publicații pregătite de tineri din Republica Moldova, elevi și profesori sunt susținute financiar prin intermediul mai multor donatori din diferite țări. În publicații sunt abordate subiecte actuale și controversate, precum migrația și consecințele ei, modalități de afirmare a tinerilor, promovarea personalităților notorii, afirmarea de sine etc.

Mariana MARIN, doctor în pedagogie, președinte Asociației Învățătorilor din Republica Moldova (AGIRoMd), cercetător științific superior, șef sector IȘE. Dna M. Marin este o personalitate cunoscută în țară, dar și peste

hotare, pentru măiestria sa pedagogică, promovând activ în rândul cadrelor didactice și a elevilor principiile unei școli „fără profesori”. Este inițiatora și animatoarea mai multor proiecte educaționale în domeniul artei comunicării și a vorbitorului cult de limbă română. Promovează activ noile tehnologii educaționale moderne în rândul cadrelor didactice din țară, demonstrează un model de persoană integră și deschisă spre valorificarea principiilor unei societăți democratice. Este înalt apreciată din partea persoanelor cu care comunică pentru Responsabilitatea, Onestitatea și Corectitudinea de care dă dovadă în organizarea evenimentelor în domeniul educației în Moldova, dar și în parteneriat cu colegii din România, Ucraina sau Serbia.

Este redactorul revistelor „Învățătorul modern” și „Grădinița modernă”, care sunt suporturi practice pentru cadrele didactice în asigurarea unei educații de calitate. Aceste reviste au ajuns să fie cunoscute și așteptate în multe case ale dascălilor români de pretutindeni, semn că unirea intelectuală se produce fără implicații politice sau birocratice.

Doru CUROȘU, este un excelent trainer la Training & Team Building, operating partner la Codifun – Educational Game for Youth. Doru este considerat unul din cei mai activi tineri din Europa (Forbes 30 Under), Board Member la European Youth Forum. A

fost consilier la Ministerul Tineretului și a Sportului, președintele Consiliului Național al Tinerilor, organizator TEDx Chisinau, vice-președinte la AIESEC. La moment studiază MBA – Leadership & Human Resources Management la Universitatea Babeș-Bolyai. Doru promovează activ proiectele tinerilor în comunitate, susține obiectivele Proiectului MentorMe, menține relații de colaborare și parteneriat cu un șir de organizații și instituții la nivel național și european.

*„Suntem o echipă de voluntari entuziaști care în anul 2014 au creat primul program de mentorat global din Republica Moldova – **MentorMe**”.*

Proiectul a luat naștere ca urmare a Galei Studenților Originari din Republica Moldova.

Inițial programul exista doar pentru Marea Britanie, ca mai târziu să fie extins pentru moldovenii de pretutindeni și să acopere cât mai multe țări din lume.

Ne aducem aminte cât de dificili au fost primii pași când am decis să plecăm de acasă. Cu toții ne-am fi dorit ca atunci când mergeam într-o altă țară sau când alegeam universitatea la care să studiem, sau jobul la care să aplicăm, să fi avut șansa de a avea un mentor, o persoană căreia îi puteam cere un sfat, să-i adresăm cele 1001 de întrebări.

Mentorilor le putem expune dubiile și temerile noastre, iar ca răspuns, să avem niște argumente izvorâte din propriile experiențe.

Scopul membrilor proiectului MentorMe este să ajutăm la crearea următoarei generații de lideri prin accelerarea procesului lor de dezvoltare personală și profesională cu ajutorul comunității mentorilor de succes.

Suntem o echipă puternică și profesionalistă, avem o comunitate de 100+ mentori din 23 de țări care deja au mentorat peste 700 de mentees. Vrem să atragem mii de alți membri și să facilităm 1,000,000 de conexiuni până în 2020.”

DANA MUNTEAN, UK,
Fondatoarea MentorMe

„We are a team of enthusiastic volunteers who in 2014 created the first global mentoring program in Moldova – MentorMe”.

The project was born as a result of the Moldovan Students Gala.

Initially, the program only existed for the UK, later to be extended to Moldovans everywhere and

to cover as many countries as possible in the world.

We remember how difficult the first steps were when we decided to leave home. We all would have liked that when we went to another country or when we chose the university to study or the job to apply to, to have had the chance to have a mentor, a person to whom we can ask for advice, to address the 1001 questions. Mentors can expose our doubts and fears, and in response we have some arguments from our own experiences.

The goal of MentorMe project members is to help create the next generation of leaders by accelerating their personal and professional development process with the help of the successful mentors community.

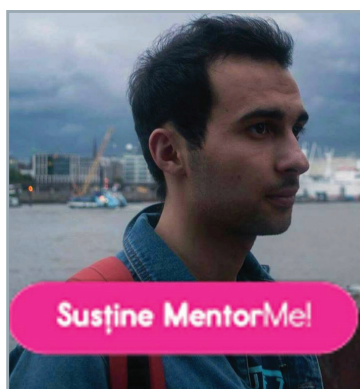
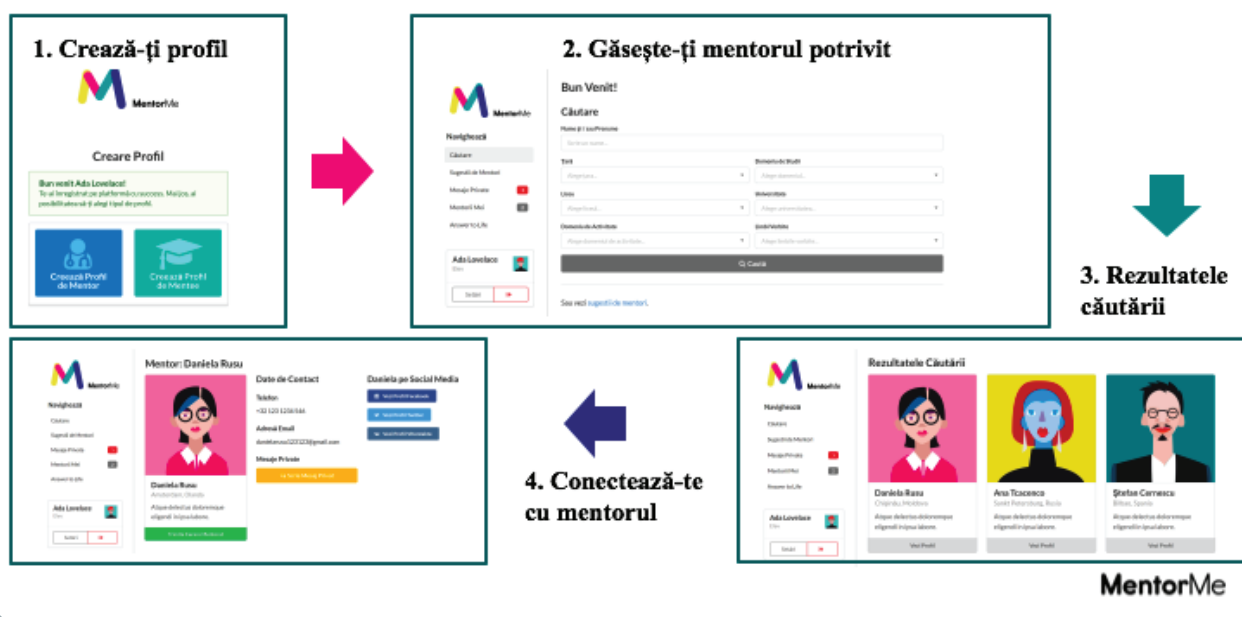
We are a strong and professional team, we have a community of 100+ mentors from 23 countries that have already mentored over 700 mentees. We want to attract thousands of other members and facilitate 1,000,000 connections by 2020.

<https://guvern24.md/projects/mentorme/>

CUM ARATĂ PLATFORMA MENTORME?

Cum va arăta platforma?

CRISTIAN ZARA, USA

on-line www.mentor.md.

Acolo tinerii au posibilitatea să identifice mentori pe anumite criterii, cum ar fi: *studii, carieră, dezvoltare personală, interese* etc. Scopul de bază este să faciliteze crearea acestor conexiuni și să sporească numărul persoanelor care pot folosi acest serviciu. Ulterior platforma poate evolua într-o comunitate unde experți din diferite domenii își pot împărtăși experiența cu elevi din școli; diferite colaborări pentru proiecte/start-up-uri între persoanele din Diasporă cu acei din țară; sfaturi pentru a aplica la universități din toată lumea; pentru a se integra în noua comunitate etc. Fiți alături de noi, urmărind pagina: <https://www.facebook.com/MentorMD/> și folosiți platforma MentorMe pentru dezvoltare

personală sau pentru a împărtăși experiența acumulată cu alții.

„Înainte de a depune dosarul meu pentru a fi admisă la universitate, m-am asigurat că am studiat fiecare sursă accesibilă on-line și în bibliotecile din țară.

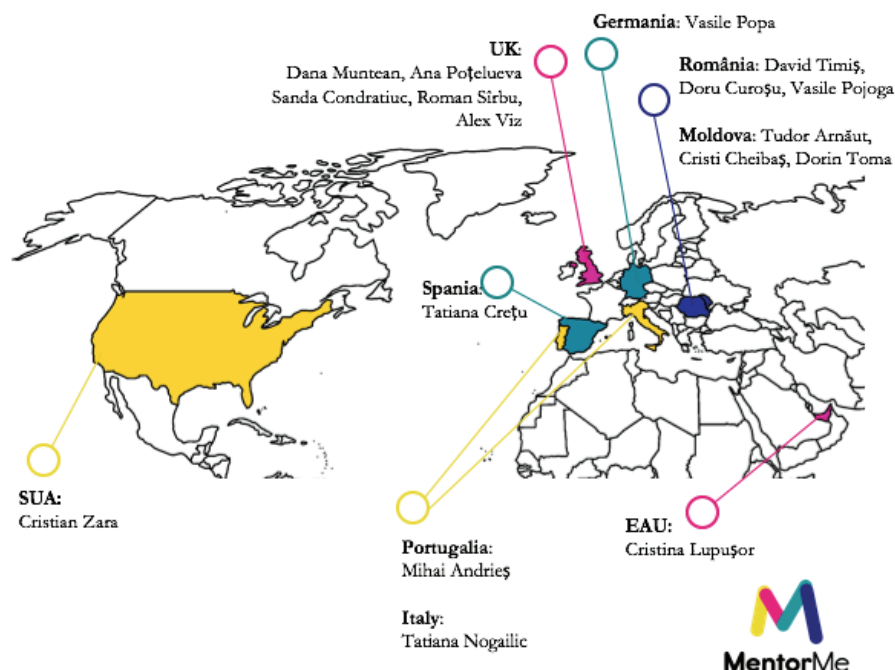
Am făcut tot ce am putut pentru a fi informată, dar când a început procesul, mi-am dat seama că aceste surse, deși aparent erau de folos, nu mi-au oferit informațiile de care cu adevărat aveam nevoie pentru a fi admisă. Din acest motiv, am apelat la programul de mentorat – MentorMe, care mi-a permis să cunosc studenți la licență din diferite țări.

Interacționarea cu ei m-a ajutat să înțeleg ce vreau să fac din punct de vedere profesional, cum să-mi perfecționez dosarul și, ulterior, cum să mă adaptez rapid la un sistem educațional totalmente diferit.

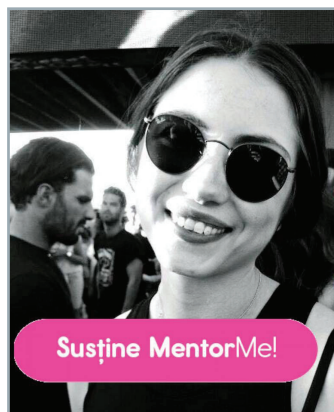

CRISTINA LUPUȘOR, UAE

Echipa MentorMe

De la 16 ani am fost determinată să îmi continui studiile peste hotare. În pofida multor obstacole, în 2010 am reuşit să-mi continui studiile în Marea Britanie, unde a început experienţa mea în calitate de mentor.

Susţine MentorMe!

SANDA CONDRATIUC, UK

Fiind una din primii studenţi originari din Moldova ajunsă în Yorkshire, UK, mi-a fost dificil să mă confrunt cu dificultăţile vieţii de peste hotare. Nu am avut un mentor care m-ar fi putut îndruma, şi asta m-a determinat să ajut alţi concetăţeni care îşi doreau să-şi facă studiile în regiunea de centru a Angliei.

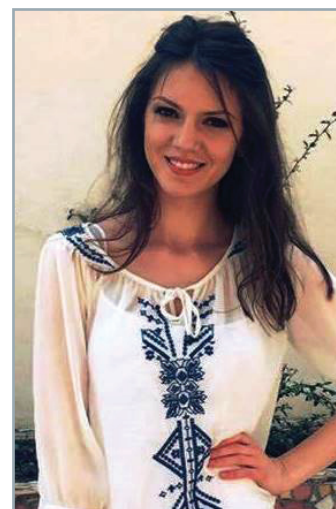
Am reuşit să îndrum peste 10 studenţi originari din Moldova şi România, iar când MentorMe a fost lansat, am decis să mă implic activ în program. Experienţa de a începe viaţa într-o ţară străină e diferită pentru fiecare, de aceea mereu am încurajat mentees să fie persistenţi şi insistenţi în confruntarea provocărilor vieţii.

Decizia de a pleca într-o ţară străină pentru a continua studiile nu este niciodată una uşoară. Mai ales că, odată ajuns acolo, te confrunţi cu alte zeci de probleme la care nici nu te-ai fi gândit. În urmă cu 7 ani am plecat, de acasă, în Spania, după absolvirea liceului.

Nu am primit niciun sfat ori îndrumare de la cineva care s-ar fi aflat în situaţia mea, pentru că nu aveam pe cine să întreb şi nici nu ştiam cui să mă adresez. Am descoperit singură, pas cu pas, care era procedura pentru admitere, care-s actele necesare, ce trebuie să fac etc. Am reuşit, pentru că mi-am dorit cu adevărat.

Un alt aspect, la fel de important, este şi integrarea în societate. Acest proces este individual, însă dacă eşti informat parcursul este mai uşor şi te poţi mai rapid integra în comunitatea noastră.

Informaţi-vă şi acţionaţi! Acesta e remediul succesului!

TANEA CREȚU, Spania

Susține MentorMe!

ALEXANDRU PÎNZARU, UK

Am absolvit treapta gimnazială la Liceul cu Profil de Arte „M. Berezovschi” și am hotărât că următorii ani aș vrea să învăț o specialitate. Am analizat toate colegiile din Chișinău, având ca reper revista „Abiturient”.

Mi-a fost destul de greu să

fac alegerea corectă, nu prea aveam cunoscuți la Colegiile din capitală, iar majoritatea colegilor au hotărât să continue studiile la liceu. Cei câțiva prieteni din gimnaziu care au optat pentru colegiile din Chișinău împreună cu mine, am fost influențați de publicitate și prestigiul facultăților.

Inițial aplicasem și eu la Colegiul Financiar-Bancar, dar în ultimile zile a lunii iulie m-am răzgândit și am retras aplicarea. Acum sunt nespus de fericit că am absolvit Colegiul de Construcții și înțeleg cât noroc am avut prin faptul că întâmplător am fost îndrumat de un mentor care mi-a povestit despre această instituție.

Acum lucrez în domeniul ingineriei civile și realizez cât de importantă și necesară este acea comunicare eficientă dintre absolvenți și studenți. Recomand Platforma MentorMe, o inovație pe plaiurile natale, unde poți găsi susținere și soluții.

ANNA POȚELUEVA, UK

Sperăm că vrei să fii parte a acestei lumi caritabile și te vei alătura comunității noastre de mentori și mentees, pentru a-ți ajuta și a-ți îndruma semenii, împărțându-le din experiențele proprii.

Abia așteptăm să te cunoaștem mai bine!

ALEXANDRU VIZIRI, UK

Ca și alți adolescenți, am fost destul de confuz la ce aș dori să devin, ce meserie mi-ar fi pe plac. La 18 ani mi-am luat lumea în cap și am plecat să fac școală în Regatul Unit. Am avut marele noroc că instituția pe care o frecventam oferea programe de mentorat pentru studenții săi.

Astfel, l-am întâlnit pe Mike Wolf, mentorul meu care m-a ajutat să mă regăsesc și să mă dezvolt, atât personal, cât și academic. După o relație de 7 ani în calitate de mentees, cu 3 mentori care mă consultau o dată la câteva luni, pot să afirm că doar mulțumită lor am reușit să absolvesc facultatea de Business Economics la Westminster University al colegiului din Londra și să obțin performanța și experiența necesară pentru a-mi continua activitatea profesională.

Am o experiență bogată de mentorat, ajut tinerii internaționali care vin în Moldova să facă voluntariat pe o durată mai lungă. Îi întâlnesc la aeroport, le arăt Chișinăul, vizităm locurile pitorești, centrele culturale din Moldova. Aș dori să menționez faptul că un mentor într-o țară străină îți devine un membru de familie, la fel de drag și la fel de grijuliu.

În același timp, deși călătoresc mult, nu am experiența de a identifica un mentor și deseori mă rățesc în orașele mari și pierd timp și energie pentru a ajunge la destinație. Am acceptat să fac parte din echipă, pentru că știu din experiența proprie, cât de util poate fi un mentor.

TUDOR ARNĂUȚ,
Republica Moldova

MENTORME FACILITEAZĂ CREAREA UNEI GENERAȚII NOI DE LIDERI!

MIHAI ANDRIEȘ, Portugalia

Noi dorim să contribuim la crearea următoarei generații de lideri prin accelerarea procesului lor de dezvoltare personală și profesională cu ajutorul comunității mentorilor.

În realizarea acestui scop, intenționăm să utilizăm o metodă mai eficien-

tă de interacțiune între mentor și mentees, atât pentru persoanele din Republica Moldova, cât și din străinătate, prin lansarea unei platforme de comunicare on-line „**mentor.md**”. În cadrul platformei, vei avea posibilitatea să identifici mentori după anumite criterii, cum ar fi: studii, carieră, țară, interese etc., iar scopul de bază e facilitarea creării acestor conexiuni și sporirea numărului persoanelor care pot folosi acest serviciu.

Platforma va facilita creșterea rapidă a unei comunități unde experți din diferite domenii care își vor împărtăși experiența cu elevii, studenții și chiar companii în căutare de consultanță profesională. Această interacțiune va beneficia de diferite colaborări pentru proiecte/start-up-uri între persoanele din diasporă cu cele din Republica Moldova.

Suntem o echipă digitală, adică membrii echipei sunt la mii de kilometri distanță unul de altul, însă mulțumită tehnologiilor putem lucra împreună, folosim diferite aplicații, facem adunări prin Messenger și am putea spune că lucrul este la fel de productiv dacă am fi față-în-față. Împreună identificăm nevoile și stabilim obiective, distribuim responsabilități și acționăm. Chiar dacă suntem departe de țară, ne unesc ideile comune, dorința de a face viața mai ușoară.

Sursa: <https://guvern24.md/projects/mentorme/>

Aș dori să menționez că **proiectul MentorMe**, fondat de Dana Muntean este deosebit și prin prestația ofertelor de grant, finanțări, suporturi teoretice ale experiențelor împărtășite de mentori, de o mare valoare tinerilor indeciși. Detaliile și recomandările strategice, cum să aplici și să reușești, încurajează și dau aripi, astfel căpătând încredere în propriile puteri.

Eu cred că fiecare tânăr din Republica Moldova poate fi o poveste de succes, avem atâtea oportunități în jurul nostru, trebuie doar să îndrăznim. E simplu, faceți voluntariat, este cea mai valoroasă experiență în formarea unui tânăr, mergeți la training-uri, participați la proiecte, conferințe, evenimente. Apoi organizați propriile evenimente, proiecte, training-uri, invitați experți, oameni pe care îi considerați de succes, creșteți rețeaua voastră de contacte și fiți activi în comunitatea voastră. Aceasta este garanția succesului și realizării personale.

DORU CUROȘU, România

Mentoratul este o relație interpersonală specială bazată pe sprijin, schimb de bune practici, în care o persoană cu experiență transmite înțelepciunea și cunoștințele pentru a încuraja dezvoltarea altei persoane. Elevii lașm-ști posedă bine tehnicile de mentorat. În calitate de pedagog social am ocazia să coordonez o echipă care este gata să ofere din timpul liber al membrilor săi pentru a asigura o diversitate în activitatea zilnică a liceenilor.

În cadrul activităților de mentorat ei acumulează o experiență bogată, învățând să aprecieze munca în echipă, să realizeze pași concreți în rezolvarea problemelor ce apar în domeniul academic, dar și personal. Mentorii și discipolii învață să interacționeze cu un număr de persoane în vederea consolidării relațiilor între ei. Activitățile pe care le desfășurăm împreună cu elevii sunt cu un caracter profund educativ și au un efect pozitiv.

Mentorii sprijină pe cei ce au nevoie, deoarece o persoană cu experiență și competențe poate oricând să fie mentorul altei persoane. Se pot da un șir de exemple: Coroi Ștefan este mentor la matematică; Andronic Adrian și Ioniță Serghei – la informatică; Tamara Chirița, Răileanu Ana Maria și Barbuța Igor ajută elevii care au nevoie de pregătire la chimie.

De asemenea, colectivele de elevi promovează între ei mentoratul. Colectivul clasei a XI-a „C” sunt mentorii

clasei a X-a „C”. Ei pregătesc împreună anumite activități, ore de dirigenție, activități de relaxare. Un exemplu este Adrian Lefter care a organizat o lecție de dirigenție în clasa a X-a „C”, venind cu o serie de argumente convingătoare, orientând colegii mai mici cum trebuie să-și organizeze timpul, despre implicarea în diverse activități, pregătirea temelor ș.a.

În același timp, mai mulți lașmi-ști desfășoară activități de mentorat în cadrul cercurilor și a cluburilor pe interese. De exemplu, Ioana Vatamanu-Mărgineanu conduce cercul CUC; Mădălina Isac – *Dansuri moderne*; Sturza Anastasia – *Dansuri populare*, Iustin Prunici și Iurco Carolina – *Dezbateri*; Alexandrina Panfil – *Jusitiție*; Valachi Roxana – *Fitness*; Serdeșniuc Igor – *Robotică*; Cătălina Popescu – *Retorica*; Adrian Andronic – *Turism*, precum și altele.

Consider că fiecare lașm-ist ar trebui să cunoască tehnica mentoratului și să aplice competențele formate în viața de zi cu zi. Prin mentorat tinerii devin mai competenți, mai autonomi și mai independenți.

HAREA MARIA,
pedagog social, Liceul AȘM

MENTORUL NE ÎNVAȚĂ CUM SĂ GÂNDIM, NU CE SĂ GÂNDIM

„Mentoring is to support and encourage people to manage their own learning in order that they may maximise their potential, develop their skills, improve their performance and become the person they want to be”.

ERIC PARSLOE,
founder of The Oxford School
of Coaching and Mentoring

Pentru a ajunge la destinația mult râvnită, uneori nu e suficient să avem un singur traseu. Întotdeauna trebuie să admitem și apariția unei impreviziuni care ne poate da itinerariul pe cap.

Or, din punctul A până în Z avem toate șansele să trecem și prin C, D, E. De aceea, un mentor experimentat la timpul potrivit e mai mult decât un ghid. El deține harta cu toate indicațiile necesare, ne învață cum să ne ținem corect cronometrul (căci timpul este cea mai valoroasă moneadă de schimb în zilele noastre), și dacă suntem norocoși, relația cu acesta se poate transforma într-o prietenie durabilă, plină de beneficii pentru ambii „parteneri” de mentorat.

În ceea ce mă privește, chiar dacă sunt o fire autodidactă și reușesc să-mi autogestionez resursele personale foarte bine, de multe ori prezența unei persoane cu mult mai multă experiență mi-a determinat alegerile și mi-a influențat parcursul meu de până acum. Nu am căutat niciodată un singur mentor care să-mi stea la dispoziție 24/24, poate pentru că nu îmi place să devin dependentă de cineva.

Mentorii mei sunt oamenii pe care îi respect datorită calităților morale și profesionale, sunt oamenii care se exprimă mai mult prin acțiuni decât prin fraze „super inteligente”. Un mentor adevărat este acela care te inspiră prin filosofia sa personală și care te lasă să gândești singur.

De aceea, unii dintre profesorii mei, cu care am avut șansa să colaborez, m-au determinat să fiu mereu conștientă de ceea ce pot face într-adevăr și de ceea ce îmi face plăcere să lucrez. Coincidență sau nu, dar fiecare dintre ei își exercită misiunea într-un mediu internațional. Clienți internaționali, studii peste hotare, diverse proiecte... Cert este că experiența internațională nu este doar un trend printre tinerii profesioniști din Republica Moldova, dar este un mediu extrem de valoros pentru formarea unei viziuni complexe asupra mediului nostru profesional. Contactul cu alte culturi mereu a fost un schimb de energii valoroase.

Primele luni de master în dreptul internațional al afacerilor, realizate în Franța, m-au convins încă o dată despre propria mea percepție asupra mentoratului. Un mentor este omul care te motivează să gândești mai mult decât erai obișnuit până la acel moment: să analizezi, să critici, să fragmentezi până în cele mai mici detalii orice noțiune, pentru ca doar ulterior să fii tu cel care reia lucrurile de la capăt, le pune cap la cap și oferă o soluție logică unei probleme, soluție fundamentată pe un silogism bine argumentat.

Un al doilea element important pe care îl caut mereu într-un mentor este convingerea lui interioară și bagajul său de cunoștințe. Cum am zis,

competențele profesionale valorează de zeci de ori mai mult decât orice costum scump din serialul "Suits" sau decât orice privire arogantă aruncată la o intersecție de străzi.

De aceea, faptul că mentorul meu din cadrul masterului este o tânără, este avocată și este profesor la universitate, are un mod de analiză extrem de profund asupra oricărei întrebări, a fost mai mult decât o motivație pentru mine, mai mult decât un mentorat. A fost o convingere repetată că tinerii pot, vor și au toate resursele pentru a reuși.

În fine, să nu uităm că mentoratul de care beneficiem în perioada studenției are un efect de bumerang. A primi înseamnă a oferi. Înseamnă a deveni la un moment dat mentorul unei persoane. A partaja cu aceasta experiențele acumulate și a o ajuta să nu ocolească obstacolele, ci să le înfrunte, să treacă prin ele rezistent. Or, fiind mentori, nu trebuie să oferim soluțiile la o ecuație, ci formula pentru a o rezolva. Pentru că fiecare context e diferit și are particularități diferite.

Prin urmare, la rândul meu, dau „share” la ceea ce am primit cândva, pentru a motiva, a inspira, a ajuta. Una dintre cele mai recente experiențe de mentor a fost un discurs de câteva minute ținut în cadrul unei conferințe Skype organizată pe 8 noiembrie de către Agenția Universitară a Francofoniei, în prezența mai multor studenți francofoni din Chișinău. Însăși această publicație reprezintă o metodă inovată, cu un conținut extrem de concentrat

de mentorat. De asemenea, îmi manifest deschiderea de a colabora cu colegii din programul *MentorMe* pentru a extinde harta proiectului lor și în Franța. Iar ceea ce am început să lucrez deja este blogul meu – <https://iftodinicoleta.wordpress.com/>, unde începând cu luna ianuarie o să puteți găsi informații despre cum să vă pregătiți de un „traseu universitar” în Franța. Mai mult decât atât, la secțiunea „Student Resource” găsiți sfaturi și materiale pentru studiile voastre la drept, iar pentru colegii juriști din Moldova am pregătit o secțiune de „Legal Research” despre actualitățile juridice din Uniunea Europeană.

Cunoaștem că Internetul a devenit un instrument inconturabil pentru realizarea mentoratului. Nu mai e nevoie de întâlniri săptămânale pentru a primi recomandări de la un anumit mentor. Simplu: găsiți oamenii compatibili spiritual cu voi și depuneți eforturi de zeci de ori mai mult decât ați făcut-o ieri. Iar dacă dați nas în nas cu un refuz, ocoliți-l și continuați-vă calea. Nu era acela mentorul vostru. O să-l găsiți la o altă intersecție.

Dacă ar fi să dau un sfat pentru a reuși, în orice proiect personal sau profesional, ar fi să vă descoperiți sursa DORINȚEI voastre. La modul cel mai serios. Dorința contează mai mult decât orice. De ce vreți să realizați anume acest lucru? De ce aveți nevoie de el? Când avem un scop bine determinat și e un scop în care credem cu adevărat, atunci o să găsim și timp, și forțe, și mentorii care să ne ajute.

NICOLETA EFTODI, Franța

Încă de la începutul activității organizației *Debate Academy*, mentoratul a reprezentat un proiect constant și unul care a stat la baza promovării dezbaterilor academice în Republica Moldova. Inițial, ideea a apărut ca rezultat al lipsei unor experți în domeniu sau cadre didactice care s-ar fi putut dedica scopului de a răspândi dezbaterile în rândul tinerilor și a investi în creșterea calității în practicarea acestui sport intelectual.

Astfel, un grup de tineri, pe atunci membrii board-ului *Debate Academy*, s-au angajat cu trup și suflet într-o aventură neobișnuită – cea de a deveni mentori ai echipelor de dezbateri. La moment, *Debate Academy* are în spate 5 cursuri de mentorat finalizate cu succes, care au avut un impact estimat la cel puțin 600 de tineri din municipiul Chișinău și nu doar.

În calitate de fondator și ex-președinte al acestei Asociații, am trecut personal prin această experiență minunată, care m-a marcat și mi-a deschis noi viziuni asupra vieții. Dar cel mai important lucru pentru mine este că dedicarea mea a avut un impact semnificativ asupra tinerilor debateri și împreună am contribuit ca mișcarea de debate din Republica Moldova să ia amploare.

Pentru a convinge cititorii acestui articol despre importanța mentoratului, îl voi structura sub forma unui caz de dezbateri. Respectiv, voi dezvolta 3 argumente și voi demonstra în acest fel cum lucrează acest sistem și cine are de beneficiat în urma lui.

Primul argument: Impactul asupra tinerilor care beneficiază de mentorat. Este evident faptul că atunci când înveți ceva în cadrul unui proiect de mentorat, rezultatele sunt semnificativ mai bune decât dacă ai participa la training-uri colective organizate cu acest scop. Și aceasta pentru că mentoratul presupune o dedicare profundă și o experiență personală, în care mentorul se adaptează în funcție de tinerii cu care are de lucrat.

De regulă, un mentor nu are mai mult de 2 echipe, respectiv 6 persoane, ceea ce permite o comunicare mult mai eficientă, și mai ales, permite cunoașterea fiecărui membru al acestei echipe. Odată cu cunoașterea personalității fiecăruia, mentorul are posibilitatea de a vedea ușor cu cine trebuie să se lucreze mai mult și unde. Spre exemplu, dacă unul din debateri este mult mai timid decât ceilalți și are dificultăți în exprimarea ideilor proprii, mentorul propune exerciții care sunt menite să depășească frica și neîncrederea de a vorbi în public sau poate chiar să organizeze sesiuni de mentorat separate cu acest membru.

Astfel, făcând implicarea mult mai personalizată, procesul de învățare și acumulare a experienței devine mult mai plăcut și eficient. Mulți tineri au

afirmat cu încredere că mentoratul le-a schimbat viața și nu au ezitat să-și exprime recunoștința față de mentorul lor, chiar și după ce proiectul a fost finalizat, acest fapt dovedind încă o dată importanța mentoratului pentru acumularea cunoștințelor într-un anumit domeniu.

Al doilea argument: Impactul asupra mentorilor. Chiar dacă ei sunt cei care se dedică săptămânal și fac un efort mare de a combina sesiunile de mentorat cu celelalte activități pe care le practică, impactul unui asemenea proiect asupra mentorilor este incontestabil. În primul rând, în momentul în care devii mentorul unei echipe, acest fapt te responsabilizează și te învață să fii mult mai matur și mai organizat. Aceasta are loc deoarece aceste sesiuni trebuie pregătite cu grijă, iar progresul fiecărui debater trebuie monitorizat, pentru a asigura un rezultat de calitate la final. Mai mult decât atât, consacrarea în această muncă necesită timp și o gestionare eficientă a acestuia, aptitudine extrem de utilă pentru un tânăr. Dar mai ales, atunci când vezi că munca ta dă rezultate și fiecare victorie sau eșec al echipelor tale devine unul comun, sentimentul pe care ți-l oferă această experiență este unul de neprețuit.

La fiecare sfârșit de curs se organizează o competiție de dezbateri menită să identifice echipa câștigătoare a întregului proiect, acest eveniment fiind nu doar o bătălie a celor mai buni debateri, dar și a mentorilor, deoarece atunci se vede cel mai bine rezultatul muncii lor. "Mulțumim mentorului nostru, care s-a dedicat nespuse de mult și ne-a învățat tot ce știm" au fost cuvintele pe care le-am auzit în finala celui de-al V-lea curs, atunci când echipa mea a devenit învingătoare în competiție. Aceste cuvinte m-au emoționat până la lacrimi și m-au făcut să mă simt extrem de mândră că am luat decizia să devin mentor de debateri.

Al treilea argument: Impactul colectiv. Nu în ultimul rând, pe lângă un proces de învățare eficient, mentoratul presupune construirea unor relații personale unice. De regulă, între mentor și debateri se creează prietenii, relații bazate pe încredere și chiar un sentiment de familie. Pentru că, la fel cum am afirmat mai sus, fiecare victorie sau eșec este comun, iar mentorul nu devine doar un exemplu în domeniul dezbaterilor, ci și un model de personalitate demn de urmat.

Chiar și după finalizarea proiectelor, se menține această legătură și amintirile comune devin ceva la care fiecare se întoarce cu drag, deoarece în timpul cursului de mentorat debaterii și mentorii lor petrec mult timp împreună și ajung să se cunoască foarte bine, cu toate defectele și calitățile lor.

Unul din tinerii pe care i-am mentorat și-a împlinit visul să devină un debater de top, cu câștiguri la campionate naționale și internaționale. Chiar și după mult timp, aceste succese au rămas a fi comune și continuăm să ne bucurăm împreună de ele.

Argumentele de mai sus nu fac altceva decât să prezinte farmecul proiectului de mentorat, care reprezintă o idee cu un impact răsunător, ce poate fi aplicat nu doar în domeniul dezbaterilor, dar și în orice alt domeniu. Eu visez la momentul când educația va aplica aceste principii atât de bine, încât și la școală tinerii se vor simți cu adevărat ca într-o familie, momentul când profesorul va deveni mai degrabă mentor decât dascăl și procesul de învățare va deveni mai plăcut și mai eficient. Această misiune ne revine nouă, tinerilor din ziua de azi. Însă, odată cu îndeplinirea acestui scop, educația nu va mai arăta niciodată la fel, de fiecare dată va fi specifică.

DIANA SCORPAN, Olanda

ÎNTR-O INSTITUȚIE EFICIENTĂ MENTORATUL DEVINE O PRIORITATE

Orice școală este, de fapt, o țară în care elevul trăiește, în care își desfășoară majoritatea timpului și își formează personalitatea. Aici el se afirmă și este recunoscut pentru implicațiile sale.

Ei bine, iată că în țara, cetățenia căreia am obținut-o în clasa a X-a, pe lângă faptul că există un Senat eficient ales de elevi, un Guvern format din Departamente, o educație de calitate și alte lucruri ce trebuie menționate într-un articol aparte, noțiunea de MENTORAT este cunoscută și promovată de întreaga societate. De fapt, uneori maturii ar trebui să fie mai atenți la ideile copiilor și a tinerilor, s-ar putea ca acestea să le eficientizeze munca și chiar viața.

Cred că e firesc să fii bun la câteva obiecte, pe când la altele să mai ai nevoie de explicații. Iar un coleg de vârstă ta, care a înțeles tema, e cea mai potrivită persoană ce te poate ajuta, răsplătit fiind cu ore de voluntariat, ori cu un prețios „Mulțumesc!”.

De asemenea și cercurile extrașcolare se încadrează în definiția Mentoratului. Liceul AȘM e animat de o multitudine de cercuri organizate și menținute de elevi. De exemplu, eu, împreună cu colegile Laura Schimbător și Maria Cracanuta, am înființat *Clubul de Jocuri Intelectuale*, care spre marea noastră bucurie, se bucură de membri fideli și din ce în ce mai numeroși.

Ideea clubului mi-a venit după participarea la Tabăra de vară de Jocuri

Intelectuale. Eram mult prea plină de idei, jocuri noi și activități distractive, ca să nu le împărtășesc colegilor mei. Iată așa, în fiecare marți, de la ora 15.00, ne dăm întâlnire în Sala bibliotecii și ne punem mințile la încercare.

Și când veți citi aceste rânduri, să știți că vă așteptăm marți, în Sala bibliotecii, la Clubul de Jocuri Intelectuale (doar dacă nu e vacanță sau sunteți ocupați cu ceva mai important).

IOANA VATAMANU-MĂRGINEANU,
președinte Senatului LAȘM

MENTORATUL MI-A INFLUENȚAT POZITIV VIAȚA MAI MULT CA SISTEMUL EDUCAȚIONAL CLASIC

Îmi aduc aminte foarte bine prima experiență de mentorat. Eram un elev ambițios din clasa a 9-a care visa să ajungă diplomat de talie internațională. Pentru a-mi realiza scopul, am început să caut metode prin care să acumulez și să perfecționez abilitățile carierei propuse.

Astfel, am ajuns să particip la clubul de dezbateri din liceu. Acolo, chiar dacă exista un profesor coordonator, am învățat să joc dezbateri de la colegii mai mari.

După sute de meciuri jucate, am ajuns să mentorez, la rândul meu, pe alții. Astfel, am reușit să transmit mai departe cunoștințele acumulate. Sunt sigur că mentoratul a stat la baza fundamentării organizației de dezbateri „*Debate Academy*” (ONG fondat în 2015, care are ca scop crearea unei societăți de dezbateri naționale active. Peste 1000 de elevi au beneficiat de impactul pozitiv al acestei organizații).

În „*Debate Academy*” cunoștințele despre managementul organizațional sunt transmise prin procesul de mentorat. Fiecare ciclu organizațional a reprezentat un amplu proces de transmisie de cunoștințe și experiență de la foștii manageri. Această legătură a fost stabilită printr-o legătură de mentorat între manager și viitorii potențiali urmași. Rețin foarte bine ședința când am pus la discuție subiectul mentoratului. Eram cu toții foarte curioși de perspectivele pozitive pe care le putem realiza cu ajutorul acestui mecanism educațional. Mai mult decât atât, actul de a

mentora îl consider un pilon fundamental al unui nou trend educațional. Aici mă refer la educația *peertopeer*, care livrează eficiență într-un mod consistent. Sistemul P2P întrușchipează un proces educațional condus de către doi agenți.

Primul actor este acel care livrează și al doilea este cel care recepționează. Diferența de sistemul clasic este una singură. Ambii actori/agenți fac parte din aceeași grupă de vârstă/generație. Observ cum universitatea la care învăț aplică mentoratul pentru a propulsi studentii în carieră. Se utilizează diverse metode prin care se încurajează participarea activă a studenților în procesul de predare.

Astfel, se livrează mai multă relevanță și confort procesului educațional. Nu este ieșit din comun ca studenții de la master să fie profesori la seminare. Nu este ieșit din comun ca studenții profesori de la seminare să explice mai clar, intuitiv și mai bine materialul predat de lector. Nu este ieșit din comun ca studenții profesori să facă glume, să fie oratori buni, să cunoască foarte bine materia și să fie foarte amicali cu ceilalți studenți din sală.

Cred cu tărie că te afli în camera greșită dacă ești primul din toți care se află acolo. Un mentor ar însemna să te asiguri că niciodată nu vei fi cel mai bun din cameră. Ar însemna să faci iterații de perfecționare pentru a crește. Iar mentorul îl consider unul dintre catalizatorii esențiali pentru acest proces de auto-perfecționare.

CHICHIOI EMIL, Amsterdam, Olanda

EXPERIENȚELE DE MENTORAT SUNT DE NEUITAT

Mentoratul în sine este factorul care a stat la baza formării mele ca lucrător de tineret și ca tânăr social-activ. Doar prin faptul că am fost cândva un *mentee*, interacționând cu mentorii, am învățat de la cei mai experimentați care și-au împărtășit practicile, m-au format și mi-au facilitat calea lor spre un moment de Zen în domeniu, ceea ce a fost o premiză irefutabilă de a deveni un eventual mentor.

De fapt, mentoratul nu reprezintă doar o relație de schimb unilateral de informație, ci este un mecanism care lucrează în ambele direcții, nu doar mentorul oferă informații, ci și mentee-ul dă un feedback și participă la schimbul de idei în baza experiențelor sale. Pentru mine niciodată nu este târziu să învăț, și dacă am oportunitatea să întâlnesc o persoană cu experiențe, cu cea mai mare plăcere accept să am un nou mentor.

Sunt sigur că anume procesul de mentorare este unul din cele mai bune metode de a învăța și de a te perfecționa. Mentor poate fi considerat oricine: profesorul de la școală sau eventual cel de la o universitate, părinții. Liderul de echipă ne poate fi mentor sau chiar și o persoană pe care o cunoaștem de puțin timp. Fiecare dintre noi are experiențe inedite care merită a fi împărtășite.

Mentoratul oferă produsul final, informația prelucrată, trecută prin filtrele conștiinței și adusă la nivelul de înțelegere a persoanei. Important e ca persoana să știe cum să își livreze concluziile extrase retrospectiv și să știe să le transforme în competențe utile persoanei îndrumate. Această tehnică este una din cele mai bune din cele de care dispunem, așa că ar fi un păcat să nu ne folosim de resursele acesteia.

Una din cele mai mari provocări ale sistemului educațional actual este implementarea mentoratului. Ar fi o oportunitate pentru elevii

care doresc să se descurce mai ușor în viață, să gândească critic și creativ, să poată oferi și el sprijin, să dea dovadă de anumite aptitudini și să contribuie la integrarea în societate a persoanelor mai puțin experimentate.

Personal sunt mentor în LT „Gaudeamus”, deja de 5 ani, în cadrul clubului de dezbateri. Recunosc, nu e o muncă ușoară, dar, totuși, datorită mentoratului mi-am dezvoltat anumite abilități de socializare, de construire a unor canale eficiente de comunicare pentru a oferi ajutor și feedback rapid și de relaționare cu diferite persoane.

Procesul de mentorat pe care îl desfășurăm noi este unul cât se poate de simplu. Odată ce ai fost mentorat timp de 4 săptămâni, poți trece la o nouă etapă. Următorul pas este să simți pe pielea ta proprie cum e să fii mentor și să vezi primele probleme cu care te confrunți când dorești să devii un bun mentor. A fi un mentor bun înseamnă să crezi și să lupți în fiecare zi în nevoia înnoirii acestei comunități, dincolo de vorbe și de obligațiunile pe care le ai pentru această comunitate.

Un mentor bun niciodată nu va ceda, mereu va găsi o cale pentru ca să lupte și să ofere o șansă oamenilor. Acest proces de mentorat m-a schimbat gândirea mea și a celor cu care interacționez. Îmi amintesc cum prima dată am pășit pragul acestei provocări, fiind un copil curios, dornic să încerce din toate, iar datorită mentorilor am devenit un om puternic.

Procesul de mentorat devine un instrument din ce în ce mai eficient în dezvoltarea noastră profesională, are un impact deosebit asupra organizației și asupra dezvoltării fiecăruia în parte, devenim mai încrezători în propriile noastre forțe și ne integrăm mai rapid în organizație.

BUDEI VADIM, *Budapesta;*
DIANA DAMIR, *LT „Gaudeamus”*

MENTORATUL – ELEMENT DEFINITORIU ÎN VIAȚA UNUI TÂNĂR PRO-ACTIV

Mentoratul are un rol semnificativ în procesul educațional al elevilor prin faptul că contribuie la fortificarea cunoștințelor, perpetuarea unor facultăți de gândire și la stabilirea unor relații de comunicare mai eficiente. Prin urmare, mentoratul are două fațete ale avantajului, una pentru cel ce face această acțiune prin repetarea și astfel memorând informația mai bine, iar pentru cel ce ascultă este însușirea ușoară a unei informații noi. Un alt avantaj este comunicarea și formarea unor relații între tineri.

În practică am observat că cele mai populare activități de îndrumare în liceu sunt la disciplinele școlare, îndeosebi cele reale cum ar fi informatica, matematica, fizica sau chimia. Totuși, cluburile de pictură, de chitară și de dans sunt la fel de întrebate, întrucât, elevii sunt entuziasmați să învețe ceva nou, cu profil artistic. Rezultatele sunt vizibile prin organizarea eficientă a concertelor și a expozițiilor de pictură în holul liceului sau în comunitate.

Un alt tip de mentorat este ajutorul oferit de foștii responsabili de departamente pentru șefii noi prin sfaturi, soluții la unele dificultăți, propuneri la planul de activitate de dezvoltare personală. Un exemplu bun este transmiterea responsabilităților noului senat prin instruirea lor de către vechii membri ai sistemului elevilor. Prin urmare, funcționalitatea și continuitatea este asigurată. Aceasta fortifică relațiile dintre cele două generații, menținând integritatea colectivului.

Mentoratul urmărește interesul propriu care poate îmbunătăți calitatea cunoștințelor ambelor participanți. Primul obține o bază explicită de informație, iar celălalt îl ajută să învețe mai bine materialul, astfel, profitul este obținut pentru ambii subiecți. Un astfel de mentorat a contribuit la creșterea reușitei școlare în liceu. Sunt elevi care au reușit să înțeleagă mai bine temele de la colegii lor mai informați. Chiar și eu am participat la astfel de mentorate la fizică, engleză și chimie.

- În procesul de acordare a unui ajutor colegilor, mentorii au posibilitatea de a actualiza sau repeta unele subiecte învățate anterior, fortificând propriile cunoștințe, dar și antrenând competențe de performanță.
- În procesul de instruire reciprocă se consolidează relațiile dintre elevii din clasă/paralele și dintre generațiile de elevi, accent punându-se pe instruirea reciprocă și interactivă în vederea asigurării înțelegerii corecte a materiei de studiu.

- Crește autoritatea elevilor care învață sistematic și obțin performanțe academice, se consolidează imaginea de sine, valorificându-se aportul personal la creșterea imaginii instituției.
- Sporește asistența metodică a elevilor din partea mentorilor (cadre didactice) la capitolul „Cum să înveți a învăța eficient?”.
- Are loc eficientizarea comunicării și a colaborării dintre elevi, uniți prin obiective comune.
- Prin intermediul mentoratului se asigură rezultate mai bune la învățătură, dar și comportamentele elevilor devin mai responsabile și corecte.
- Crește rolul organelor autoconducerii școlare, care demonstrează performanța instituției, la general și a elevilor, în particular.

PĂDURARU MAIA, absolventă LAȘM

MENTORATUL – O NOUĂ TREAPTĂ ÎN SISTEMUL EDUCAȚIONAL

În ultimul timp tot mai des întâlnim două cuvinte mai speciale: **mentor** și **mentorat**. *Mentorul* este un conducător spiritual, povățuitor, îndrumător, educator, care are drept scop transmiterea însușirilor, cunoștințelor sale celor neinițiați sau celor ce întâlnesc dificultăți într-un anumit domeniu. *Mentoratul* este o activitate, o metodă de transmitere a informației într-un mod mai eficient și explicit de către persoanele inițiate într-un anumit domeniu, către altele cu mai puțină experiență. Mentoratul reprezintă un instrument inovațional în sistemul educațional, având efecte pozitive pentru persoanele care beneficiază de acesta și, în același timp, în relațiile socio-umane.

Datorită mentoratelor, organizate cu implicarea tinerilor, activitatea cercurilor pe interese este mai eficientă, se dezvoltă și obțin performanțe atât cei care învață, cât și cei care ghidează. Dacă un elev are deschidere spre un anumit interes, poate organiza un grup, unde se vor învăța reciproc sau vor recurge la ajutorul persoanelor mai bine pregătite. Această relație, participant-mentor este cu mult mai strânsă și oferă mai multă libertate, în comparație cu relația tradițională, bazată pe interacțiunea profesor-elev. De asemenea, mentoratul pregătește tinerii, în special elevii și studenții, pentru a se descurca mai ușor în viață, pentru a dobândi deprinderi și competențe necesare pentru viitoarea profesie și carieră.

A practica mentoratul nu înseamnă doar a transmite cuiva o informație, dar este și o bună ocazie de a interacționa cu oameni noi, de a face schimb de idei, opinii și a dobândi experiențe, deoarece, învățând pe alții, de fapt, înveți mai bine singur, obții experiență în domeniu și devii mai bun.

Consider că un mentor eficient ar trebui să demonstreze cunoștințele, calitățile personale și aptitudinile necesare pentru a răspunde nevoilor persoanelor debutante și de a crea o relație colegială, care să stimuleze în mod pozitiv participanții la program.

Mentorul eficient este o persoană cu următoarele caracteristici:

a) competență și experiență profesională, care se simte confortabil în funcția de mentor, este mereu bine informat, colaborează bine cu ceilalți, are disponibilitate și deschidere pentru învățarea de-a lungul întregii vieți;

b) atitudine și caracter (model pentru alții, dedicat activității sale, disponibilitate pentru a face schimb de informații și de idei cu colegii, flexibil, deschis la minte, umor, cu optimism și gândire pozitivă);

c) abilități de comunicare înalte (este capabil să elaboreze strategii eficiente de instruire și evaluare, să comunice eficient prin vorbire clară și eficientă, să ofere feedback pozitiv și productiv, să ofere încurajare emoțională și morală, să demonstreze pasiune pentru predare, discreție și etică);

d) abilități interpersonale (capabil să comunice ușor cu cei din jur, să mențină o relație de încredere, să inspire o atmosferă de calm și siguranță);

e) abilități de planificare și cercetare (este capabil să identifice și să definească nevoile și resursele, să colecteze informații, să elaboreze și să implementeze proiecte, să dezvolte strategii).

Devenind mentor, înveți continuu prin schimbul de informații, tehnici de predare, planuri de lecție și oferirea de feedback. De asemenea, acumulezi o nouă experiență, astfel crește încrederea în sine și a satisfacției profesionale.

BUZU ANA-MARIA, România, Cluj

Făcându-mi studiile la Liceul AȘM, am avut drept scop de a-mi aprofunda cunoștințele prin sânguință, implicare activă, voluntariat în comunitate, dar și prin mentorat. Mi-am orientat activitatea de mentor în trei direcții cu impact asupra comunității: activitatea în cadrul Consiliului Național al Elevilor, Tineri Ambasadori Europeni din Moldova și elaborarea Regulamentului Consiliului Școlar al Elevilor din Liceul AȘM.

Reflectând asupra activității mele din ultimele luni, cea mai memorabilă a fost cea în campania **Tineri Ambasadori Europeni din Moldova** (Young European Ambassadors), în cadrul căreia am desfășurat activități de mentorat pentru tineri din 15 școli din diferite raioane ale Republicii Moldova. În fiecare din școli, am avut sesiuni de lucru cu câte o echipă de liceeni a câte 4-6 membri, împreună am dezvoltat idei de proiecte cu impact în comunitate.

Discutând în echipe, am stabilit planul de acțiuni, mijloacele de finanțare și marketing pentru proiectul lor. Întreaga campanie s-a bucurat de succes, deoarece ne-am implicat nu doar cu idei inovative, dar și atitudine pozitivă.

Am pledat pentru modernizarea grupurilor de tineri, indiferent de mediul în care ei locuiesc sau își fac studiile. În cadrul **Consiliului Național al Elevilor**, alături de zeci de elevi din întreaga republică, am militat pentru drepturile

elevilor. Dat fiind faptul că anual componența CNE se modifică, este riscul major de a se pierde continuitatea de idei între membrii din diferite mandate.

De aceea, am considerat necesar de a mă implica în calitate de mentor pentru membrii mandatului actual. Cea mai mare realizare a noastră a fost efectuarea modificărilor la Regula-

mentul de constituire și funcționare a Consiliului Național al Elevilor de pe lângă Minister.

La fel de importantă a fost și elaborarea chestionarelor privind disciplinele opționale și timpul alocat temelor pentru acasă. Și nu în ultimul rând, am monitorizat activitățile membrilor CNE, încurajarea și mobilizarea lor prin discuții și debateri individuale.

Cred important a menționa și mentoratul în elaborarea **Regulamentului Consiliului Școlar al Elevilor** din Liceul AȘM, care a asigurat existența unei corelații cu *Instrucțiunea privind constituirea și funcționarea consiliului elevilor*.

Această activitate ne-a permis să ne dezvoltăm cunoștințele privind prevederile actelor normative emise de minister, în special, cele care se referă la Consiliile Elevilor.

CICATI CAROLINA, Olanda, Maastricht

MENTORATUL ÎN ACTIVITATEA DEPARTAMENTELOR AUTOCONDUCERII ȘCOLARE

În Liceul AȘM activează eficient Senatul elevilor, dar și cele 10 departamente, create în baza alegerilor organizate la nivel de clase. Întotdeauna la început de an școlar, se pare că totul este confuz și simțeam nevoia unui îndrumător. De aceea este binevenită experiența unică, cred, la LAȘM, deocamdată unică în instituțiile de învățământ din Moldova, dar poate și în lume – organizarea mentoratului, în special, de către elevi (care au deja o anumită experiență), pentru debutanți (mentee).

În calitate de mentor al Departamentului Justiție, având la bază experiența acumulată în anul precedent, am ghidat coordonatorul actual – elevul Carp Ion. Este o experiență unică, dar și cu multă responsabilitate. Chiar de la bun început am fost plăcut surprinsă de activismul și atitudinea de care a dat dovadă Ion. Insistent și strategic m-a convins să-i fiu mentor pe parcursul întregului an de studiu. I-am inspirat sentimentul de apartenență la colectivul Liceului AȘM, iar implicarea sa este recunoscută și valorificată de colegi, profesori și prieteni.

Am participat la ședințele oficiale ale Departamentului Justiție, dar și la cele neoficiale.

De exemplu, îmi amintesc de activitate *Decada Justiției*, organizată în liceu. Am participat la

ședințele organizatorice, discuțiile online despre pregătirile și detaliile ce trebuiau puse la punct în legătură cu chestionarul repartizat tuturor claselor, filmulețul-prezentare realizat în ultima sută de metri și posterele tematice creative. Eram persoana care nu doar încuraja implicarea, dar și motiva colegii să progreseze, să valorifice calitatea. M-am bucurat că am putut să motivez și să fac pe unii elevi să se implice în comunitate. Deși, uneori, ne pare prea mic aportul personal, el contează și poate schimba *direcția vântului*. Mereu am susținut că împreună facem o echipă puternică și bună.

În calitate de mentor am ghidat și monitorizat activități la chimie pentru câțiva elevi din clasele a X-a. I-am ajutat să învețe și să aplice logic legile chimiei, să egaleze ecuațiile de oxido-reducere, legătura genetică dintre substanțele anorganice, să rezolve probleme după un algoritm logic etc.

Chiar dacă toate sunt activități de voluntariat, plăcerea de a comunica, de a contacta cu semenii, de a explica unele lucruri poate esențiale ale chimiei, la care de obicei elevii nu atrag atenția și pe care nici eu nu le prea înțelegeam la timpul meu, simțul că ești util și solicitat, mă face fericită. Din acest considerent și promovez mentoratul și cultura în comunitate.

COMERZAN DANILELA, România, Cluj

MENTORATUL ÎN INSTITUȚIA ȘCOLARĂ – MODALITATE DE STIMULARE A TINERILOR SPRE NOI PERFORMANȚE

Orele de mentorat, desfășurate în cadrul liceului, mi-au oferit posibilitatea de a pune în practică cunoștințele și experiențele dobândite pe parcursul anilor de liceu la disciplina limba și literatura română și de a-mi consolida, în același timp, aceste cunoștințe prin mentorarea altor elevi care întâlnesc dificultăți în studierea acestei discipline.

Această activitate a constituit o adevărată experiență pentru mine, ea fiind un mod util de interacțiune și comunicare cu oameni noi, iar mentoratul în sine reprezintă o activitate didactică deosebit de utilă și eficientă, un mod propice de formare a unor competențe și experiențe profesionale, de interacțiune și colaborare, de deschidere spre schimbare, dezvoltare și activism civic.

Cu certitudine, mentoratul reprezintă un instrument inovațional în sistemul educațional, o treaptă spre obținerea performanțelor academice deosebite, dobândirea de noi experiențe și formarea unor relații socio-umane durabile și rezistente.

BUZU ANA MARIA, România

**„Învățând pe alții, învățăm noi înșine”.
I. Comenius**

Se știe că un mentor este eficient, dacă are o bună pregătire teoretică și experiențe practice, are competențe metodice și psiho-pedagogice, știe cum să interacționeze cu oamenii, este empatic, creativ și un bun organizator. Acestea, de fapt, sunt și calitățile unui lider de succes.

Dintre avantajele activității de mentorat, pot numi:

- o învățare continuă prin schimbul de informații și bunele practici;
- o experiență reală și reflexivă ca o oportunitate de manifestare și promovare;
- abilități de obținere a unei noi experiențe și dezvoltare personală;
- noi prieteni și afirmare de sine.

NICOLETA PRESTESCU, Germania

Mă adresez tuturor tinerilor care învață sau lucrează în țară sau peste hotare. Mesajul meu este unul scurt și de încurajare, pentru că indiferent unde ne-am afla, în ce țară am locui, să nu uităm de origini, de rădăcini. Doar faptul că suntem **născuți în Moldova** ar trebui să ne unească pentru a promova idei și aspirații, limbă și tradiții – să fim o comunitate unită.

După absolvirea liceului mi-am urmat visul și am continuat studiile în domeniul Ingineriei Auto la București. În prezent lucrez la o companie auto prestigioasă de peste hotare. Toate acestea le-am făcut pentru că mereu am sperat și mi-am dorit ceva mai mult.

Dorința, munca și perseverența neapărat dau rezultate, la care nici nu vă așteptați. Cunosc situația de acasă, știu că nu este deloc ușor și că suntem conduși de actori politici care merită să stea undeva la răcoare. Și noi suntem cei care putem influența demersul acestei țări.

Totul începe întâi și întâi de la noi înșine, felul cum gândim, ce facem, cum ne dezvoltăm. Vă îndemn sincer să folosiți orice oportunitate posibilă de a vă realiza: să învățați de la profesori – înțelepciune, să experimentați, să vă implicați în diverse proiecte, activități, evenimente, acestea vă oferă posibilitatea de a vă forma personalitatea, speech-ul, dar și de a întâlni și cunoaște oameni deosebiți, oameni talentați. Sunt atât de multe posibilități de a vă dezvolta, mai ales acum, datorită tehnologiei moderne, proiectelor, finanțărilor europene. Europa face primul pas, dar următorul depinde de noi.

ANDRIEȘ VASILE, România

DE CE AR TREBUI SĂ RĂMÂNEM ACASĂ?

Anual mii de tineri pleacă la studii sau la muncă peste hotare, România, Olanda, Germania și lista continuă. Fenomenul BrainDrain (exportul minților luminate) e des întâlnit în țări mai sărace, precum este și Moldova. Ajunși acolo, studenții învață, lucrează, elaborează proiecte de cercetare și dezvoltă economia unor state, care profită de pe urma lor. De ce să nu facem același lucru acasă, după finalizarea studiilor?

Da, sistemul e corupt, nu avem investiții, clasa politică e compromisă. Dar oare chiar nu avem un viitor mai bun? Studiez în România la universitatea Babeș-Bolyai, Știința Mediului și am dezvoltat de la zero un club de dezbateri, un proiect de cercetare asupra pesticidelor utilizate în agricultura intensivă și zeci de evenimente pentru comunitate. Ajunsă la studii peste Prut, m-am implicat în „Hai, România” – campanie de salubritate și reciclare a deșeurilor, apoi m-am implicat în Debate Society în organizarea unui campionat internațional. Experiența dezbaterilor din Moldova m-a ajutat enorm.

Se poate aici, deci se poate și acasă. Consider că pentru a avea un stat prosper avem nevoie de 3 abilități pe care ar trebui să le dezvoltăm fiecare tânăr:

- **perseverența** – atunci când e greu și tu muncești din greu pentru visul tău;

- **solidaritatea** – dacă vom colabora unii cu alții și vom fi uniți, ne vom încuraja să facem lucruri extraordinare;

- **curajul** – dacă atunci când vezi ceva ilegal, chemi presa, faci o campanie de sensibilizare, o petiție, un protest și ai tupeul, tu rezolvi multe.

Este impresionabil potențialul tinerilor de acasă, a celor din sate, care, dacă ar avea un mentor bun și un suport de la cei ce cunosc, ar dezvolta comunitățile locale triplu. Problema noastră e lipsa informării și educația incorectă. Chiar și același club de dezbateri deschis în satul Selemet sau Gura Galbenei ar face tinerii să gândească altfel, să abordeze diferit problema. Aproape toți migrăm după confort și refuzăm să luptăm cu ce avem în față, alegând fuga peste hotare, pentru a fi robii cuiva. Oare cât de mult ne dezvoltăm în alte locuri?

Se știe că acolo unde roțile mașinii merg, unde totul deja există, unde e simplu să trăiești și să consumi, bucurându-te de viață cu un job stabil. Pe când dacă rămâi acasă, ai nevoie de multă bătaie de cap, curaj, perseverență să creezi soluții la probleme. În Moldova roțile mașinii merg greu, sunt învechite și doar generația tânără mai poate revoluționa ceva. Rezultatul este o dezvoltare continuă acasă și o satisfacție că după 20 de ani R.Moldova a devenit o casă mai bună pentru generația viitoare.

Ești gata să te dezvolti, să lupți din greu pentru un viitor decent? Eu da, cu certitudine după studii mă întorc acasă, pentru că Moldova are nevoie de noi. Tot ce am învățat peste hotare putem aduce acasă și implementa prin proiecte superbe. Avem exemple de oameni care s-au întors și ei au nevoie de susținere, iar împreună vom putea să facem treptat lucruri mari pentru acest ciorap de lână.

SOFIA COPACINSCHI,

Departamentul iGV, AIESEC, Cluj-Napoca

SUGESTII DE MOBILIZARE A TINERILOR ACTIV PRIN INTERMEDIUL MENTORATULUI PENTRU AFIRMARE ÎN COMUNITATE

Denumirea proiectului: *Palmaresul Talentelor*

Scop: Valorificarea activităților opționale din viața cotidiană a tinerilor ce exprimă un talent sau hobby.

Obiective:

- dezvoltarea competențelor auxiliare ale copiilor;
- afirmarea proprie prin expunerea creațiilor în cadrul expozițiilor.

Grupul țintă: elevii claselor IX-XII-ea, profesori, părinți, prieteni, membrii comunității.

Activități: La începutul anului de studiu, în Liceul „V. Alecsandri” din Chișinău, se anunță proiectul, secțiunile (de regulă – 7) și mentorul

care va ajuta elevii să se mobilizeze în realizarea lucrărilor, vor identifica parteneri pentru a expune lucrările și a le promova la nivel comunitar. Proiectul se desfășoară de regulă timp de 5 zile și implică în prima zi instrumentiști, dansatori, gimnaști, tot ce este legat de creația artistică.

În ziua a doua – coafuri, machiaj artistic. În ziua a treia – design vestimentar, picturi, broderii.

Ziua a patra – bijuterii hand made. În ziua a cincea – machete, obiecte cioplite, origami.

Impresionează foarte mult faptul că nici un participant nu are studii

în domeniu, sunt doar amatori, dar lucrările sunt realizate la un nivel înalt.

Impactul proiectului: Din experiența de 5 ani a proiectului, am reușit să atragem copii din toată republica, inclusiv regiunea din stânga Nistrului. Unii copii pentru prima dată au avut ocazia să primească o diplomă sau un cadou mic, aplauze și cuvinte de laudă pentru dezvoltarea unui talent nevalorificat. Proiectul este mediatizat, copiii dau interviuri și se manifestă în comunitate.

Evaluarea proiectului: În fiecare an avem noi participanți, copiii se implică impresionați și produc creații absolut deosebite.

Concluzii: Proiectul este eficient, dezvoltă creativitatea și lucrul în echipă. Elevii se susțin reciproc, își organizează timpul, trăiesc satisfacția aprecierii.

Credem că tinerii care s-au realizat în state europene mai dezvoltate pot susține proiectul prin acoperirea unor cheltuieli de transport copiii din republică pentru a se deplasa în capitală, pot oferi premii pentru anumite secțiuni sau pot acorda consultanță într-o secțiune unde sunt experți.

De asemenea, intenționăm să organizăm mentoratul online, putem dezvolta un centru de resurse, cu ustensile pentru pictură, cioplit, modelat etc. Acești copii talentați pot deveni maeștri în artă, profesioniști, personalități valoroase comunității.

DANIELA VACARCIUC,
Director, LT „V. Alecsandri”

ÎNCERCAREA DE A MĂ DESPRINDE DE ORDINAR

Primul schimb de experiență pentru tineri *Erasmus+* la care am participat mi-a separat viața în „până” și „după”. Ambiția mea de a avea o experiență internațională s-a împlinit într-o zi de noiembrie în Barcelona, orașul contrastelor, culorilor și viselor.

15 tineri din statele UE și țările din Parteneriatul Estic s-au reunit în Spania pentru a învăța împreună cum poate fi transformată comunitatea în care activăm, utilizând comunicarea socială. Pe parcursul unei săptămâni, am participat la discuții interactive și informale despre diverse instrumente de comunicare internă și externă, implicând cele mai bune practici din partea organizațiilor în care activăm. Acest schimb reciproc de idei și informații ne-a încurajat să ne angajăm în activități sociale după ce ne întoarcem acasă.

Pe lângă partea de studiu care ne-a fost oferită în seminarul de formare „Comunicarea socială pentru transformarea civilă”, am cunoscut mai multe despre cultura și istoria țărilor de origine ale celorlalți participanți. Evenimentele sociale și interculturale ne-au oferit șansa de a descoperi diferite aspecte ale regiunilor și țărilor din Uniunea Europeană și din Vecinătatea Estică.

Interacționând cu persoane cu diferite experiențe, făcându-ne prieteni, care împărtășesc aceleași valori și vise ca și noi, și activând împreună pentru realizarea unor acțiuni concrete, face posibil ca noi, tinerii, să aducem un impact considerabil asupra societății noastre.

CICATI CAROLINA, Olanda

Fiind departe de casă, mereu mă gândesc la țara mea și mereu îmi fac griji pentru ea. Eu sunt un eurofil și un unionist convins, consider că locul Republica Moldova e doar în Europa, alături de România, pentru că la răsărit nu ne așteaptă nimic bun! Cred că fiecare din noi, atât cei din țară, cât și cei de peste hotarele ei ar trebui să pună umărul la edificarea viitorului Republica Moldova. Viitorul ne aparține nouă și doar noi suntem cei care putem mișca această bucată de pământ în direcția corectă.

Tinerilor din Republica Moldova le sugerez să plece la studii peste hotare, să vadă locuri noi, să cunoască oameni noi și să acumuleze cât mai multă experiență, ca la reîntoarcerea în țară să poată implementa acasă, tot ce au învățat în afara ei. Sunt multe programe care propun burse de studii sau cercetări, cum ar fi Erasmus+, DAAD sau FOSFOM, care sunt adresate tinerilor dornici de carte și care oferă șansa să studiezi peste hotare, condiția fiind revenirea de apoi în țara de baștină. Susțin această idee și sper ca fiecare din noi, cei plecați prin lume, să revenim acasă și împreună să edificăm Moldova – țară a poporului.

O altă sugestie pentru tinerii din Moldova, ar fi să-și găsească un mentor, o persoană care să-i ghideze în viață. Acesta poate fi un coleg de serviciu mai experimentat, un profesor sau chiar un prieten mai mare. Uneori 5 minute de discuții cu o persoană trecută prin viață, valorează cât o sută de cărți citite, trebuie doar să fie persoana potrivită, care să inspire și să motiveze lucrurile mari și frumoase! Eu, din copilărie, am avut norocul să am în preajmă oameni modele, de la care aveam ce învăța și care mă ghidau prin viață. Primii au fost părinții mei, apoi profesorii de la școală, universitate și când am ajuns să învăț chirurgia, mentori mi-au devenit medicii care mi-au pus bisturiul în mână și m-au învățat și mă învață chirurgie. Lor le sunt recunoscător și le mulțumesc pentru formarea mea personală și profesională.

Fiți activi, implicați-vă în toate activitățile posibile, din școală sau din universitate. Niciodată să nu cedați în fața greutăților și să nu îi ascultați pe cei care vă spun că nu veți reuși! Urmați-vă visurile și ele vor deveni realitate! Prin muncă și perseverență, doar așa...

DANIEL MOSCALENCO, Germania

CUM SĂ ÎȚI GĂSEȘTI UN MENTOR BUN?

Răspunsul la această întrebare este foarte simplu: **fii un extraordinar discipol**. Problema e că majoritatea elevilor sunt **foarte slabi discipoli**. Vreau în continuare să îți spun cum mi-am găsit eu 2 dintre cei mai importanți mentori din viața mea.

La început am căzut în capcana în care majoritatea cad. M-am dus la cerșit. „Ajutați-mă și pe mine pentru că vreau să reușesc!” Problema e că mentorii buni sunt suprasolicitați, asaltați foarte des de elevi care au tot felul de „cereri”, solicitări.

Poate tocmai din acest considerent mentorii sunt foarte buni la testat și filtrat potențialii discipoli. Pe partea de succes în viață îl admiram foarte mult pe Dumitru (D), un bărbat de 45 de ani. Pe partea de psihologie o admiram foarte mult pe Ana (A), un psiholog excelent de 55 de ani.

Cu ei am avut o lecție dură.... Când eram adolescent eu vroiam să fiu ajutat așa cum credeam eu că e cel mai bine pentru mine. Vroiam să fiu ajutat cu bani, cu sfaturi multe, să mi se dea mură-n gură. Am avut noroc uriaș cu D. Nu mi-a dat aproape niciodată ce îi ceream. Mă puneam să fac singur, să caut singur, să găsesc soluții la probleme singur. Când ceream ceva, mă întreba:

„Ce ai încercat să faci și nu a mers?”. De multe ori înțelegeam că nu încercasem nimic de unul singur, ci doar veneam la cerșit sfaturi.

Ani de zile am avut o atitudine mai negativă față de D. pentru că nu înțelegeam de ce nu mă ajută direct. Puteam să o facă atât de ușor. Avea bani, avea

relații, avea tot ce consideram eu că mă poate ajuta și care mă interesau.

Dar, mereu am fost pus în situația să rezolv singur orice problemă, doar uneori sugerându-mi-se câte un sfat, ca o adevărată piatră prețioasă ce-mi lumina viziunea și mă ajuta să rezolv eficient și rapid problema. Adolescența a trecut, iar aceste exerciții de viață m-au făcut mai puternic, mai rezistent, mai responsabil și mai curajos.

Ceva timp după liceu, am înțeles și acceptat măiestria mentorilor mei care m-au format, pregătindu-mă pentru viața de dincolo de școală, să rezist, să învăț, să comunic și să acționez.

Prin urmare, sunt de părerea că un mentor bun trebuie să te provoace, să te certe, să te motiveze să găsești sau fii tu soluția succesului.

Adesea și părinții comit această greșeală, își dădăcesc copiii până aceștia nu mai pot lua decizii individuale. Deși parcă acționează din iubire, încercând să le facă viața mai ușoară, de fapt le taie creanga de sub picioare, lipsindu-i de posibilitatea de a se descoperi și a se afirma.

Domnul D. și astăzi mai este mentorul meu. Doar că acum eu sunt altfel, mi-am învățat lecția, mă adresez doar în cazurile deosebite, relația noastră fiind și una de prietenie.

Am învățat să fiu un discipol bun, înainte de a merge la mentor, încerc singur să găsesc soluții, să schițez un plan de acțiuni, astfel încât în discuție, măria sa doar să dea afirmativ din cap: *E bine!* sau să-mi zică să revizuiesc unele momente și să merg încrezut înainte.

GHERASIM VASILE, Republica Moldova

UN MENTOR BUN TE ÎNVĂȚĂ CUM SĂ MÂNUIEȘTI UNDIȚĂ, DAR NU PRINDE PEȘTE ÎN LOCUL TĂU NICIODATĂ

Am avut ocazia să învăț și mai bine această lecție despre mentori și discipoli din experiențe cu rivalii mei. Când am cerut ajutor de la un „specialist”, acesta mi-a spus următoarele: „Nu aștepta să prind eu pește în locul tău, dacă îți este foame”, această frază mi-a schimbat viziunea cu referire la mentori, psihologi și educație.

Interpretând mesajul, conștientizăm că mentorul solicitat este acela care nu îți dă răspunsurile sau soluționează problemele tale, ci te învață cum să te descurci singur, să înveți, să analizez, să iei decizii independent și individual, neinfluențat sau nemanipulat de nimeni. Altfel spus, majoritatea oamenilor merg și cer un pește pe care să-l poată mânca, un mentor bun, însă, îi învață pe discipoli să pescuiască singuri.

Deci, să vedem cum poți deveni un discipol bun pentru ca să poți găsi un mentor bun. Având ocazia să trăiesc ambele experiențe și în calitate de discipol, și de mentor, am înțeles că trebuie să fii cât mai atent la cei ce te înconjoară, să asculți și să analizezi, să propui și să valorifici.

Trebuie să înțelegi că mentorii sunt oameni avansați în domeniu, experți ce au alte valori decât tine. Totuși, bucuria lor este reușita discipolului său. Deci, îndrăznește atunci când ai nevoie, revină la problemă, reformulează soluții și acționează. Folosește din înțelepciunea celor mai buni, inspiră-te din acțiunile lor, participă alături de ei la evenimentele care îți pot deschide noi orizonturi.

Prin urmare, secretul ca să ai parte de un mentor bun este **să fii tu un discipol bun**. Asta înseamnă să încerci singur să faci ceva și tocmai apoi să reevaluezi problema, consultând mentorul.

În calitate de mentor, aș zice că cel mai energizant lucru pentru un mentor este să i se consume timpul cu întrebări și probleme care pot fi rezolvate pe internet cu www.google.com

Niciodată nu întreba un mentor ceva ce nu ai încercat să rezolvi singur pentru cel puțin câteva ore.

Arată că vrei să rezolvi singur o problemă, că ai ambiție, că ești o persoană pro-activă, orientată pe soluții și care înțelege că timpul unui mentor este limitat. Cere recomandări, solicită păreri pentru a eficientiza și soluționa situația problemă. Nu cere soluția, solicită feedback, ca să poți găsi singur soluția.

Aici cred important a menționa și faptul că mentorii sunt foarte buni la testat și filtrat discipoli.

Nu e bine să zici mentorului: „Am nevoie de prieteni sau de cineva ca să-mi asculte problemele”.

Ceea ce face un discipol slab e să vină, să ceară ajutor, să i se recomande ceva și să nu facă nimic din cele recomandate. Deși, în unele cazuri poate releva o lipsă de respect față de mentor și, respectiv, acesta își pierde orice interes de a mai ghida acest discipol.

E un test pe care mulți nu îl trec. Mentorul spune: „De ce să îmi pierd timpul cu cineva care nu e 100% determinat și hotărât să reușească?” Dacă abuzezi de dreptul tău de a-l contacta pe mentor pentru probleme banale sau pe care le poți rezolva și singur, vei pierde acest drept.

BORDEIANU MIHAI, România

REUȘITE ÎN ORGANIZAREA UNUI MENTORAT

Învățarea în sensul ei cel mai larg, reprezintă orice schimbare produsă în comportament, care rezultă din experiență, din contactul cu mediul natural și social. Știm cu toții că pentru această optimizare un rol important îl au dascălii care trebuie adesea să caute strategii, metode, instrumente diverse pentru a ne trezi curiozitatea și a ne motiva să învățăm. Dar, să recunoaștem faptul că, uneori, cât de bun ar fi profesorul și deschis spre colaborare, noi avem rezerve, frici, fiindu-ne rușine să recunoaștem că nu am înțeles tema, chiar dacă ea a fost explicată de mai multe ori. Și aici, soluția este mentorul, persoana în care trebuie să ai încredere, competență și mai experimentată decât tine.

Mentoratul constituie un program de activități educative care permite, în cazul elevilor, formarea caracterului. Prin diverse activități creative și recreative, stimulând/încurajând elevii să fie integri și toleranți, să manifeste respect pentru cei din jur, finalitatea mentoratului fiind crearea/dezvoltarea dorinței de cunoaștere și manifestarea plăcerii pentru învățare.

Noi ne dorim ca fiecare copil, având modelul mentorului ideal, să-și dorească să devină și el un mentor, pentru a împărtăși bune experiențe cu alți copii, elevi, a promova plăcerea de a învăța să înțelegi.

Cine este elevul modern? În viziunea mea elevul modern este produsul unei societăți în schimbare și nu se reduce doar la cele deja știute, fiind că o apă ce tot continuă să curgă. Discipolul modern, nu se limitează doar la materia școlară, ci își lărgeste permanent orizonturile cunoașterii. El este un autodidact, asemenea marilor personalități din trecut.

Fără o bază spirituală nu poate exista un progres profesional. Astfel, elevul modern trăiește după valorile general umane cum ar fi compasiunea, altruismul sau dragostea față de aproape. Cele enumerate mai sus par a fi o viziune a unui adevărat cetățean al lumii, însă, cum poate fi raportată ea la situația din prezent? Din păcate, la

acest capitol, lucrurile sunt sumbre, liceenii prezentului, dispunând de un ansamblu de calități contrar opuse celor menționate mai sus, optează pentru izolare socială, urmându-și doar propriile scopuri, manifestând deseori lipsă de respect. Nu vreau să judec, e doar o constatare regretabilă.

În primul rând, este absolut necesară dezvoltarea unui „cult” pentru o viață de valoare, o viață trăită nu doar în favoarea Egoului, ci în folosul întregii comunități. Un alt factor, care, consider, este esențial pentru evoluția și transformarea elevului modern dintr-un pericol și o problemă a societății, într-un adevărat cetățean al lumii, este limitarea influențelor negative din jur. Ceea ce facem, ceea ce citim, cei cu care comunicăm au o influență extraordinară asupra noastră.

Deci, noi suntem proiecția anturajului nostru, să facem alegeri corecte și să promovăm principii democratice.

PETRU ISTRATI, Moldova

Ideea mi se pare foarte bună, deoarece fiecare elev/tânăr are nevoie din când în când de ghidare, de un mic ajutor sau sfat, de o propunere sau o schimbare la nivel mintal, adică de mentorat. Acestea pot servi drept momente de cotitură în viața noastră de elev. Un program de mentorat ar susține tinerii din Moldova să-și depășească temerile și să-și valorifice propriul potențial. Iată de ce susțin această inițiativă și salut tinerii din Diasporă care se vor implica în acest proiect.

DANIEL PARASCHIV, LT „Orizont”

FII SCHIMBAREA PRIN EXEMPLUL PERSONAL

„Cele mai multe persoane nu-și dau seama că oamenii de succes nu se diferențiază foarte mult din punctul de vedere al abilităților. Ei se diferențiază din punctul de vedere al dorinței de a-și atinge potențialul”.

John C. Maxwell.

Vedem rezultatul alegerii pe care am făcut-o ieri, mâine vom deveni ce am ales să fim astăzi. Noi, tinerii, suntem motorul țării și nu trebuie să fim tratați ca o minoritate. Sfatul meu pentru tineri este: „Încearcă să faci ceva, fii o schimbare în societate și acționează!”

Pentru a modifica societatea, trebuie să începi de la tine. Este importantă și perioada când alegi să faci această schimbare, pentru că la 70 de ani nu cred că ai mai savura din plăcerile schimbării, în același timp, cred că la o așa vârstă nu prea ai curaj să faci schimbări. Deși, poate, nu contează când te schimbi, ci faptul că o faci, preferabil la o vârstă destul de tânără, că să ai timp să-ți vezi rezultatele.

Trăiește în lumea în care tu decizi, tu ești cel cu inițiativa, cel care pledează și promovează valori, uită de statul (patetic) și nu mai aștepta favoruri. Rezolvă-ți singur problemele.

Nu există un sfat universal pentru toți tinerii, dar una este cert, dacă vrei să te realizezi în viață, crează, acționează, luptă, crede în ceea ce faci, în ceea ce ești. Tinerii trebuie să fie antreprenori, să aibă acest spirit de inițiativă, să-și lanseze afaceri și să vină cu soluții pentru problemele societății moderne. Tinerii sunt prezentul și viitorul. Vrem să muncim acasă, să avem salariile meritate, să rămânem acasă și să fim noi acei care dau salariile cuvenite.

ANDREI NISTOR,
Republica Moldova

10 SFATURI ALE UNUI MENTOR PENTRU DISCIPOLUL SĂU

1. Ceea ce înnebunește un mentor e orice cerere care îi pierde timpul în mod inutil. Înainte de a te adresa unui mentor, gândește-te ce dorești concret.
2. Nu întreba ceva ce nu ai petrecut 2 ore să rezolvi on-line sau în bibliotecă singur.
3. www.google.com este prietenul tău.
4. Fă-ți temele conștiincios, spune „uite ce am încercat” și am următoarele întrebări.
5. Arată că vrei să rezolvi singur problemele.
6. Cere recomandări și păreri despre ceea ce ar trebui să faci mai departe.
7. Dacă abuzezi dreptul de a contacta un mentor, vei pierde acest drept.
8. Respectă timpul mentorului, căci, de regulă, ei sunt foarte ocupați. Nu te agăța de ei cu mărunțișuri, ca să îți ofere validare, să îți crească stima de sine, să atragi atenție etc. la ce ai învățat și excelează, apoi pune întrebări după ce ai încercat.
9. Mentorilor le plac oamenii pro-activi, energici, orientați spre acțiune. Dacă îți dă o temă FĂ-O cât de repede poți și raportează rezultatele.
10. Doar astfel vei trece testul și vei fi privit ca un discipol bun de către mentor, iar el va dori să comunice cu tine și în viitor.

Sursa: <http://www.personalitatealfa.com/blog/cum-sa-iti-gasesti-un-mentor>

CUM PUTEM SĂ NE DEZVOLTĂM PERFORMANȚELE?

*„Fă tot ce poți, cu tot ce ai, acolo unde ești acum”.
W. Churchill*

Consider că fiecare dintre noi deține puterea de a-și realiza visele. Nu cred că există persoane care să nu aibă potențialul să atingă succesul pe care și-l doresc. Istoria a arătat de nenumărate ori că nu doar persoanele cu influență sau cele care provin din medii sociale favorizate reușesc să devină excepționale. Din contra, multe dintre personalitățile istorice remarcabile au fost cândva stigmatizate, proveneau din medii sociale defavorizate sau au fost chiar respinse de numeroase ori din domeniul lor profesional în care mai apoi au excelat. Printre exemplele memorabile se enumeră și poveștile de viață ale lui Albert Einstein, Thomas Edison, Abraham Lincoln, Michael Jordan și chiar și a lui Steve Jobs.

Apare întrebarea: dacă fiecare dintre noi are potențialul să reușească orice își propune ca scop, indiferent de circumstanțele în care se află, ce face ca unii oameni să aibă succes, iar alții nu?

Consider că una dintre cheile succesului este curajul de a crede că poți să îți realizezi visul. Mulți elevi și studenți nici nu încep drumul din cauza fricii de eșec sau din credința eronată că dorințele lor sunt prea mari. Trebuie să fii curajos ca în pofida oportunităților limitate sau a părerilor negative a celor din jur, să perseverezi zilnic și să treci peste nenumăratele obstacole care apar în calea succesului. După cum zicea și Henry Ford: *“Fie că crezi că poți să reușești, fie că crezi că nu poți, ai dreptate.”*

De asemenea, am învățat că mereu trebuie să depui 110% efort. Deseori în calitate de elev sau student mă aflu în situația în care trebuia să lucrez și după ora 1 a.m. și să perseverez până când terminam ce trebuia să fac. Având mentalitatea de “110% efort”, trebuie să fii și foarte selectiv în ceea ce te angajezi să

faci, deoarece pentru un student sau elev timpul disponibil este limitat. Este esențial să analizezi și să decizi cu chibzuință în care activități să te implici, astfel încât acestea să îți fie benefice, iar după ce te-ai implicat într-un proiect, să încerci să îl faci impecabil, tot timpul.

Curajul și etica de muncă disciplinată, cu siguranță, nu trec neobservate, astfel încât pe parcurs apar persoane de influență care doresc de la sine să te ajute. Când reușești să câștigi prin muncă și perseverență un mentor bun, acesta este de neprețuit. De nenumărate ori am fost îndrumat spre drumul corect sau salvat de la o greșală de către un mentor.

Deși părinții mei mi-au fost și îmi rămân în continuare cei mai buni mentori, am avut norocul să am, atât în Liceul Teoretic „Gaudeamus”, în Catonsville High School, cât și în Universitatea de Medicină și Farmacie Carol Davila din București, mentori remarcabili, fără ajutorul cărora nu aș fi reușit să realizez cele dorite.

Experiența acumulată de la mentorii din spitalele din S.U.A. unde am făcut practică, a avut o importanță inestimabilă pentru mine. Consider că fiecare persoană trebuie să aibă un îndrumător în toate etapele vieții, căci altfel se pierde multă energie și timp comitând greșeli care au putut fi evitate. Un sfat bun sau un ajutor la momentul potrivit valorează mai mult decât orice avere.

În concluzie, pentru a avea succes în orice activitate aș putea spune că este absolut necesar de a avea curaj și disciplină în muncă, de a învăța continuu de la mentori și de a respecta timpul mentorilor, pentru că ei sunt o sursă de inspirație.

CRISTIAN CAZAC, S.U.A

OPINIILE TINERILOR DESPRE VALOAREA MENTORATULUI

„O strategie inovativă, practică de câțiva ani la Liceul AȘM este activitatea cercurilor pe interese, bazate pe *mentorat* – o nouă treaptă în educație. În zilele noastre mentoratul se evidențiază ca un instrument inovativ în educație, dar și cu efecte benefice în relațiile socio-umane”.

PETRU ZATIC,
absolvent LAȘM

„Activează mentoratul și în pregătirea elevilor pentru a obține mai bune rezultate academice sau pregătirea pentru concursuri și olimpiade”.

SANDU PETRAȘCO,
România

„Datorită mentoratelor, organizate cu implicarea elevilor, activitatea cercurilor pe interese este mai eficientă, se dezvoltă și obțin performanțe atât cei care învață, cât și cei care ghidază”.

IRINA ODOBESCU,
absolventă LAȘM

„Relația discipol-mentor este una foarte strânsă și oferă mai multă încredere, libertate față de relația tradițională, interacțiunea profesor-elev”.

ANDREEA BELOBROV, *UK*

„Mentoratul pregătește elevii, în special, studenții, pentru a se descurca mai ușor în viață, pentru a dobândi deprinderi și competențe necesare pentru viitoarea profesie și carieră”.

VALENTIN VOȚIAN,
România

„Dacă un elev are un anumit interes, poate organiza un grup, colegi ce împărtășesc acest interes și învață reciproc sau recurgând la ajutorul persoanelor mai competente. La Liceul AȘM activează cu succes peste 10 cercuri pe interese, ghidate de elevi: *robotică, dezbateri, dans popular, dans modern, chitară, vocal, vioară, șah, arte, mâini dibace, turism și altele*”.

MARIA MUNTEANU,
absolventă LAȘM

„Tinerii sunt ghidați și motivați să organizeze la nivel de autoconducere expoziții de pictură și ateliere de creație, dezbateri și întâlniri cu diverse personalități marcante, proiecte, olimpiade, concursuri și diverse evenimente de divertisment”.

DORIN PUȘCAȘU,
absolvent LAȘM

„Consider că mentoratul este o nouă viziune asupra educației și transmiterii de noi experiențe. Personal am fost susținut de mentori buni în domeniul roboticii, iar la rândul meu am fost deschis să ajut alți discipoli. Și nu mă deranjează faptul că unii dintre ei chiar mă depășesc în anumite performanțe.”

DAN BUTMALAI, România

„Consider că liceul oferă libertate deplină tuturor elevilor în manifestarea abilităților lor creative și nu creează nici un impediment, oferindu-le astfel tot de ce au nevoie. Un exemplu de bune practici în domeniul mentoratului este și proiectul lui Marian Staș „Liderii Mileniului III”.

NICOLETA PRESTESCU, Germania

„**MentorMe** mi-a permis să cunosc studenți la licență din diferite țări. Relația cu ei m-a ajutat să înțeleg mai bine ce trebuie să fac, cum să-mi perfecționez dosarul și, ulterior, cum să mă adaptez rapid la un sistem educațional

diferit de cel din R.Moldova”.

CRISTINA LUPUȘOR, UAE

„**MentorMe** este un proiect original pentru tineri și reprezintă o inovație pe plaiurile natale care poate spori mult calitatea alegerii studiilor de către mulți elevi sau studenți. Este important să fie împărtășite bunele practici și să fie promovate atât în țară, cât și peste hotare”.

ALEXANDRU PÂNZARU, UK

„Azi mentoratul este un mod de a fi. Primii mentori au fost și sunt părinții mei. Dar și primii învățători mi-au demonstrat cum să ating orizontul cunoașterii. Apoi următorii mentori îndrăgiți au fost profesorii de la care am învățat că performanțele se obțin doar prin eforturi majore.

La începutul etapei gimnaziale, am avut parte de mentori dotați, care, prin exemplele persoanelor din operele marilor scriitori, cum ar fi Jules Verne sau Spiridon Vangheli, m-au format și mi-au cultivat gustul performanței. Iar prin implicare și participarea la concursul „La izvoarele înțelepciunii”, obținând primele mele mari succese, am conștientizat importanța mentoratului în viața mea.

Sunt convins că fiecare dintre noi poate deveni o persoană de succes, doar că e nevoie de curaj și îndrumare. Iar dacă ai norocul de a avea un mentor bun, succesul este garantat.

Vara aceasta am încercat să mă afirm și eu în activități de mentorat la dezbateri cu câteva echipe de începători. Deși mentoratul a durat doar o lună, a fost o experiență frumoasă, de neuitat.

În viziunea mea, tinerii de astăzi au nevoie de noi experiențe, noi emoții, pentru a se redescoperi, dar pentru aceasta trebuie să muncească cu o capacitate de peste 100%.

În clasa a X-a, la unele obiecte de studiu am avut și eu nevoie de mentorat. Mă bucură faptul că la LAȘM majoritatea elevilor sunt predispuși să-ți ofere o mână de ajutor și un sfat la momentul potrivit.

În concluzie, pot spune că mentoratul formează atât legături strânse între semeni, cât și cu persoane de succes. Sfatul meu pentru tinerii de astăzi este să studieze cu multă responsabilitate și pasiune cerințele față de mentorat, în special ce înseamnă să fii un mentor eficient, cum să te apropii de un mentor pentru a-ți soluționa anumite probleme, demonstrând, în primul rând, deschidere și dorința de a învăța ceva.

Fiți un discipol înțelept și un mentor bun!

PRUNICI IUSTIN,
vice-președintele Senatului

